

Vlaams
Parlement

vergadering **30**
zittingsjaar 2019-2020

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 22 april 2020

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN	5
MEDEDELING VAN DE VOORZITTER	5
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld – 226 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2 Voorstel tot aanvulling van de agenda	5
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Mieke Schauvliege, Annick Lambrecht, Johan Danen en Els Robeyns over het beschikbaar stellen van meer ruimte voor fietsers en wandelaars in de periode dat de COVID-19-maatregelen van kracht zijn – 272 (2019-2020) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	6
ACTUELE VRAAG van Philippe Muyters aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de economische relance en de Vlaamse taskforce	6
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het tekort aan arbeidskrachten in bepaalde sectoren	11
ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de mogelijkheid tot deliberaties en proclamaties begin juli in het lager en secundair onderwijs	14
ACTUELE VRAAG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de interministeriële conferentie en het standpunt betreffende de postcoronamaatregelen en het exitscenario inzake onderwijs	18
ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de chaotische opstart van preteaching in het Vlaamse onderwijs	
ACTUELE VRAAG van Jo Brouns aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de beschikbaarheid van laptops voor alle leerlingen, met het oog op aanloopleren	
ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de algemene exitstrategie en de heropstart van het onderwijs	
ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de aanpak van de coronacrisis in het onderwijs	21

ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het garanderen van de veiligheid bij een heropstart van de scholen	
ACTUELE VRAAG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verzekeren van de veiligheid van leerlingen en leerkrachten wanneer scholen heropenen	31
ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over een tracing app voor het opsporen van contact met dragers van het coronavirus	36
ACTUELE VRAAG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de (mogelijke) annulatie van jeugdkampen, speelpleinwerking en andere vrijetijdsbesteding voor jongeren tijdens de zomer wegens de coronacrisis	40
ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het standpunt van de Vlaamse Regering met betrekking tot de exitstrategie voor de coronacrisis	44
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	48
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Johan Deckmyn, Kristof Slagmulder, Frieda Verougstraete-Deschacht en Chris Janssens betreffende de strafbaarstelling van homoseksualiteit in de meeste moslimlanden – 174 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld – 226 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Voorstel tot aanvulling van de agenda	49
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld – 226 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Bespreking	51
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Mieke Schauvliege, Annick Lambrecht, Johan Danen en Els Robeyns over het beschikbaar stellen van meer ruimte voor fietsers en wandelaars in de periode dat de COVID-19-maatregelen van kracht zijn – 272 (2019-2020) – Nr. 1	
Voorstel tot spoedbehandeling	56
VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld – 226 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2	
Hoofdelijke stemming	59
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	59

BIJLAGEN

Aanwezigheden	62
Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	62

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– *De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Dames en heren, zoals het Uitgebreid Bureau op 15 april 2020 heeft beslist, beperken we in deze tijden van corona de aanwezigheid in de plenaire vergadering tot de voorzitter, de fractievoorzitters en de vraagstellers.

Daarom is er geen mededeling van verontschuldigingen van Vlaamse volksvertegenwoordigers.

De ministers Bart Somers, Zuhair Demir, Matthias Diependaele en Lydia Peeters zijn verontschuldigd.

INGEKOMEN DOCUMENTEN EN MEDEDELINGEN

De voorzitter: Dames en heren, de lijst met de ingekomen documenten en mededelingen werd u vanmorgen per mail bezorgd. (*Parl.St. VI.Parl. 2019-20, nr. 60/19*)

MEDEDELING VAN DE VOORZITTER

De voorzitter: Collega's, omdat het even geleden is dat we actuele vragen hebben gesteld, wil ik u de spreektijd in herinnering brengen. U hebt als vraagsteller twee minuten. Normaal staat u aan het spreekgestoelte en hebt u een klok. Ik heb hier een klok. Ik zal onverbiddelijk zijn: twee minuten per vraagsteller, twee minuten voor de minister om te antwoorden als het maar één vraagsteller is, en dan kent u het vervolg, een minuut repliek en zo verder. Ik ben in het verleden heel streng geweest op de spreektijd. We zijn allemaal volwassen genoeg om te kunnen inschatten hoelang twee minuten duren.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld – 226 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Wilfried Vandaele bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, verwacht u dat ik nu het voorstel tot aanvulling van de agenda doe of doet u dat straks automatisch? Anders vragen wij nu de aanvulling van de agenda met het voorstel van resolutie over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld.

De voorzitter: Is het goed dat we dit na de actuele vragen behandelen?

Wilfried Vandaele (N-VA): Ja, ik wilde het nu maar doen, dan zijn we daarvan af.

De voorzitter: Dat is goed.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Mieke Schauvliege, Annick Lambrecht, Johan Danen en Els Robeyns over het beschikbaar stellen van meer ruimte voor fietsers en wandelaars in de periode dat de COVID-19-maatregelen van kracht zijn – 272 (2019-2020) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 50 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, wij willen bij hoogdringendheid een voorstel van resolutie op de agenda brengen om meer ruimte beschikbaar te stellen om te fietsen en te wandelen in de periode dat de maatregelen rond corona van kracht zijn.

De voorzitter: We zullen ons daar straks over uitspreken.

Het incident is gesloten.

ACTUELE VRAAG van Philippe Muylers aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de economische relance en de Vlaamse taskforce

De voorzitter: De heer Muylers heeft het woord.

Philippe Muylers (N-VA): Minister, iedereen ziet vandaag dat we niet gespaard worden op economisch vlak door corona. We hebben gelukkig een Vlaamse Regering die op heel korte termijn een aantal maatregelen heeft genomen om de grootste schokken op te vangen. Maar we zitten vandaag in een nieuwe fase waarin bedrijven zelfs smeken om opnieuw te kunnen beginnen of minstens een zicht te hebben op wanneer ze opnieuw zouden kunnen starten, uiteraard altijd met de veiligheid van hun medewerkers voor ogen. We zien dat dat ook gebeurt in het buitenland, dat er stappenplannen zijn voor welke sector wanneer opnieuw kan beginnen. Dat is een fundamentele zaak. Het is wellicht de beste en goedkoopste maatregel die kan worden genomen.

Dat is voor mij niet alles. Daarnaast zien we dat door corona een aantal zaken versneld werden. We zien dat er meer mensen thuis werken, dat veel medewerkers dat met volle zin doen, we zien dat er heel wat vergaderingen via videoconferenties gebeuren. Zoals u zelf hebt gezegd, zien we ook dat de online opleidingen in de lift zitten. We zien dat een aantal bedrijven die nog nooit met e-commerce hadden gewerkt, nu die e-business hebben leren kennen. Dat zijn een aantal positieve effecten.

Waar ik wat schrik van heb, is dat wanneer we weer in onze normale manier van werken zijn, het ook op dat vlak 'business as usual' is. Daarom denk ik dat we dat moeten verankeren. Ik zie daar een rol in weggelegd voor de sectorale sociale partners, en voor u en de minister-president om samen met die sectorale sociale partners te kijken hoe we enerzijds drempels kunnen wegnemen die er zijn om een snelle start te kunnen nemen, en anderzijds hoe we die positieve

ervaring kunnen meenemen. Mijn vraag is of u in het aangekondigde relancecomité die sectorale aanpak ziet zitten en mee kunt nemen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Muyters, u hebt heel correct geschetst wat een breuk de coronacrisis teweegbrengt, ook in onze economische activiteiten. Er zijn globaal drie fases te onderscheiden. Een eerste fase is de fase waarbij je de totale lockdown hebt en je bedrijven moet helpen om te overleven. Dat is de reden waarom we een hinderpremie, een compensatiepremie, overbruggingskredieten en achtergestelde leningen hebben ontwikkeld.

De tweede fase is de fase die er nu aan komt, namelijk de manier om uit die lockdown te geraken, de exit. Heel veel bedrijven staan te popelen om op 4 mei weer te kunnen starten. Je ziet ook dat heel veel kleine of grote winkeliers vragen om de deuren te kunnen openen. Ik sta daar heel positief tegenover, op voorwaarde dat het veilig kan en dat er een akkoord wordt gesloten rond die veiligheid, dat er sterk overleg is tussen de sociale partners.

En u hebt absoluut gelijk als u zegt dat we niet alles negatief mogen bekijken en dat er ook nu sprongen voorwaarts worden gemaakt op domeinen waarover we ons zes maanden geleden afvroegen hoe we er ooit in zouden slagen om een sprong voorwaarts te maken. De digitale revolutie is volop bezig. Ik kan u wat dat betreft geruststellen, ook als het gaat over online en digitaal leren. We hebben al 4 miljoen euro extra vrijgemaakt voor de Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding (VDAB) om de onlineplatformen groter te maken en een veel groter aanbod aan online leren te maken.

Het telewerken, met goede en minder goede kanten, zal veel meer ingeburgerd zijn nadien dan nu. Uiteraard, mijnheer Muyters, is dit als voorbereiding op het derde luik, namelijk de relance. De zaken die een sprong voorwaarts hebben betekend in deze moeilijke periode, zullen we zeker moeten meenemen. Dus, heel graag gestructureerd overleg.

We willen trouwens spoedig een groep van experts aanduiden om de relance te begeleiden. Ik kan u ook melden dat de voorzitter en de ondervoorzitter van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) deel uitmaken van de begeleidingsgroep. Ik heb ook elke week contact met werkgevers- en werknemersorganisaties om, nu nog voorlopig, te kijken hoe we de exit moeten voorbereiden; binnen enkele weken zal dat zijn om de relance mee te bepalen. Ik ga dus zeker akkoord met uw voorstel.

Philippe Muyters (N-VA): Minister, ik ben heel blij met uw antwoord. Het zit ook in de juiste richting.

Ik wil nog iets meegeven voor het overleg dat u regelmatig hebt met de sociale partners, met de voorzitter en de ondervoorzitter van de SERV. Als we eenmaal de exit realiseren, bestaat altijd de kans dat er hier of daar terug een besmettingshaard komt. Er zou een draaiboek moeten klaarliggen met de stappen die dan genomen moeten worden om de schade te beperken, zodat we dat niet moeten opstellen op het moment zelf. Bent u bereid om dat mee te nemen?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, geen hoger goed dan de gezondheid van alle Vlamingen. Elke heropstart moet dus gepaard gaan met minimale gezondheidsrisico's. Ik wil de vraag van de heer Muyters steunen om een kader te creëren per sector. Zo kunnen we de willekeur en de onduidelijkheid die er zat

in een aantal beslissingen van de Nationale Veiligheidsraad tegengaan, zodra Vlaanderen ervoor kiest om met de relance te beginnen.

Tegelijkertijd is het ook belangrijk dat we rekening houden met de randvoorwaarden: veilig openbaar vervoer, veilige kinderopvang en voldoende beschermingsmateriaal waar nodig. Als we het verlies aan koopkracht voor veel werknemers en de economische ramp die veel werkgevers vrezen, willen tegengaan, dan zullen die randvoorwaarden een heel belangrijk deel uitmaken van de relance. In welke mate bent u daar al mee bezig in de taskforce?

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): We moeten nu voorkomen dat alle negatieve berichtgeving ervoor zorgt dat burgers hun consumptie uitstellen en dat ondernemingen steeds minder investeren. Om die negatieve spiraal te doorbreken, heb je twee dingen nodig. Ten eerste heb je een ordentelijke, veilige exit nodig, zoals we die vrijdag zullen vernemen van de Nationale Veiligheidsraad. Ten tweede heb je voor de komende jaren een relanceplan nodig, een beetje zoals je na de Tweede Wereldoorlog een Marshallplan nodig had om een periode met enorme schulden en met een aangetast economisch weefsel weer te boven te komen. Die twee elementen heb je nodig om de negatieve spiraal waarin we dreigen te belanden, te kunnen doorbreken. Ik zal heel blij zijn als we vrijdag het begin van de exit kennen en als we samen met de regering – in het parlement heeft men ook plannen om aan de relance te werken – een relanceplan voor de komende jaren op de tafel kunnen leggen, zodat we de mensen een toekomstperspectief kunnen geven in deze bijzonder onzekere periode.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, minister, er is hier al vaak gesproken over de nood aan vooruitzicht, om zo hoop te kunnen bieden. De doehet-zelfzaken en de tuincentra mogen open, maar de kleinhandel niet, en dat zorgt meteen voor spanningen. Zo zal het nog wel een tijdje doorgaan. Daarom hebben wij er ook op gehamerd dat de communicatie van de Vlaamse Regering en de Nationale Veiligheidsraad helder is en dat er perspectieven in het vooruitzicht worden gesteld.

Het is duidelijk, zoals gisteren ook nog door de heer Van Ranst is toegelicht, dat het moet gaan over een gefaseerd stappenplan. Daarom is het belangrijk dat vrijdag naar buiten komt welke zaken er open kunnen, waarom ze al open kunnen en waarom andere zaken nog niet.

Maar wanneer wij vlak voor deze plenaire vergadering zien dat een nota van de expertengroep die de exitstrategie moet voorbereiden, op de straatstenen belandt, dan schiet het natuurlijk alle kanten uit. Minister, een crisis bestrijden we niet met perslekken. En ik werp absoluut geen steen naar u of naar de Vlaamse Regering, maar ik wil erop aandringen dat u de regering de opdracht geeft om er in die Veiligheidsraad op te hameren dat er een einde wordt gemaakt aan die lekken, dat er tucht en discipline wordt gehanteerd. Dit is té belangrijk.

Uiteraard, wij zijn een kmo-land bij uitstek. En als liberaal bloedt mijn hart, wanneer ik zie dat onze kleine winkels klaarstaan, hun best doen om te beantwoorden aan de sanitaire maatregelen en toch nog moeten wachten. Dan is het onmogelijk om hun dat uit te leggen, wanneer er zo'n bric-à-brac aan voorlopige maatregelen naar buiten komt.

Met andere woorden, een terugval zal ons nóg harder nekken dan vandaag. En daarom is het belangrijk om goed uit te leggen wat, wanneer en waarom. Dat is

de enige manier om vol te houden. En ik zeg het opnieuw: een crisis bestrijden we niet met perslekken.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): We vinden het een goede zaak dat die taskforce wordt opgericht en dat er niet alleen wordt nagedacht over de exitstrategie, maar ook over de relance en inderdaad ook over de opportuniteiten voor de toekomst.

Ik geef u graag drie vuistregels mee die wat ons betreft absoluut moeten worden gerespecteerd. Ten eerste, de veiligheid van de consumenten en van de werknemers gaat natuurlijk voor alles. Neem alstublieft geen onnodige risico's, want de kans bestaat dat de prijs die we betalen als samenleving, maar ook als economie, achteraf nóg hoger oploopt. Ten tweede, baseer u op expertise en niet op lobbywerk. En ten derde, zorg voor een globale aanpak. We zitten allemaal te wachten tot dit voorbij is, zodat onze economie weer kan opstarten en de bedrijven weer kunnen openen. Maar dat moet altijd deel uitmaken van een breder plaatje; dan moeten de scholen en de kinderdagverblijven ook kunnen opengaan, dan moet het openbaar vervoer opnieuw kunnen rijden, dan moet er ruimte zijn voor mensen.

Minister, ik vraag u om daar alstublieft rekening mee te houden en in alle sereniteit te werken aan de relance.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, ik dank u voor uw toelichting. Ik maak mij toch een klein beetje zorgen rond de veiligheid op het werk. Ook omdat we vandaag in de pers al verklaringen hebben gehoord: de maatregelen mogen niet erger zijn dan het virus zelf, mensen moeten zo snel mogelijk aan het werk, mensen moeten zich over hun angst heen zetten. En dat lijkt me toch niet de goede manier om hiermee om te gaan. Want uit de cijfers van de inspectie bleek dat 85 procent van de bedrijven die werden gecontroleerd op het naleven van de maatregelen, die maatregelen niet respecteerden en hun eigen werknemers op die manier dus in gevaar brachten. *(Opmerkingen van Philippe Muylers)*

Absoluut. 85 procent van de bedrijven die werden gecontroleerd, niet alle bedrijven. Het ging over veel bedrijven, veel werknemers. Het is dus heel belangrijk om daar in de opstart van die exitstrategie, van die relance, genoeg aandacht aan te besteden. Ik vind het heel belangrijk dat de vakbonden daarbij worden betrokken. Ik heb begrepen dat u dat ook van plan bent. Kunt u garanderen dat mensen pas aan het werk zullen worden gezet, als alles in het werk wordt gesteld om hun veiligheid te garanderen?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord. U hebt maximum zes minuten.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik dank u voor alle aanvullende opmerkingen. Ik probeer een aantal gezamenlijke bezorgdheden te verwoorden.

Ten eerste, mijnheer Schiltz, ik heb een uur geleden een tweetje geplaatst: "Mensen die de eerste adviezen van de experts nu lekken,... wie zijn ze en wat zijn hun bedoelingen? Compleet onverantwoordelijk. Bah"

Het gebeurt zelden dat ik het woord 'bah' – niet de componist, maar de gelaatsuitdrukking die daarmee gepaard gaat – in de mond neem. Dit is echt afschuwelijk. We zitten nu op een moment waarop alle mensen snakken naar helderheid en duidelijkheid. En als je goedbedoelde eerste aanzetten om uit die lockdown te geraken onmiddellijk in het publiek gooit en mensen zo doet geloven dat er daarover al beslist is, dan belanden we de komende dagen in een totale kakofonie. Ik heb daar dus echt geen begrip voor.

Ik zal proberen een paar duidelijke lijnen te schetsen. Ten eerste, de collega's die veiligheid belangrijk vinden – dat zijn jullie allemaal – mogen gerust zijn: je mag sowieso nooit in de situatie komen dat je bedrijven of winkels laat opengaan, wanneer er geen voldoende veiligheidskader is. Daarover wordt op federaal niveau onderhandeld. Dat is een kwestie van veiligheid op het werk. Ik heb begrepen dat er ook gewerkt wordt aan een soort van draaiboek, met veiligheidsvoorschriften die iedereen moet volgen. Ik vind dat een uitstekende zaak. Dat zal sectoraal moeten worden vertaald. Ook op bedrijfsniveau is het een heel belangrijke verantwoordelijkheid van werkgevers en werknemers om de angst weg te nemen en vertrouwen te scheppen. Een werkgever die zijn bedrijf opent met werknemers die angstig zijn, zal niet lang blijven draaien. Deze heropening, het verlaten van de lockdown, moet gebaseerd zijn op gezamenlijk vertrouwen. En dat kan er pas komen als men ook overtuigd is dat men veilig kan werken.

Collega D'Haese, bij die 85 procent waarnaar u verwijst, wil ik één nuance maken: het gaat om 85 procent van de bedrijven die gecontroleerd werden omdat er klachten waren. Het gaat dus niet om 85 procent van alle bedrijven. De communicatie daarrond heeft veel negatieve verwarring gezaaid. Maar met uw punt rond veiligheid ben ik het absoluut eens. De eerste opdracht is om ervoor te zorgen dat je veilig kunt werken, en dat alles helder is voor werknemers maar ook voor werkgevers. Ze moeten weten hoe je veilig kunt werken.

Ten tweede is het mijn overtuiging dat grote selecties eigenlijk niet zo wenselijk zijn. Ik zou liever hebben dat de regels gelijk zijn voor iedereen. Dat betekent dat er geen concurrentie meer is tussen het warenhuis waar ook huishoudartikelen worden verkocht, en de winkel die alleen maar huishoudartikelen verkoopt, en die dicht moet blijven. Die laatste krijgt dan misschien wel steun van de Vlaamse overheid, maar ziet misschien wel een veranderend gedrag ontstaan bij klanten, die het gewoon worden om elders te gaan. Ze raken het ontwend om naar die andere winkel te gaan.

We willen dus heel graag iedereen gelijk behandelen: gelijke regels, goede veiligheidsvoorschriften en uiteraard een ketenaanpak. Dat betekent dat je zeker moet zijn dat, als je weer bij mensen thuis mag gaan schilderen, ook de verfwinkels open zijn. De hele keten moet dus weer open zijn. Dat is iets waar we allemaal naartoe willen werken, denk ik. Maar dat zal niet gebeuren als het niet veilig kan. Ik heb wel begrepen dat vakbonden en werkgevers op dit ogenblik op alle fronten aan het spreken zijn met elkaar. En dat geeft mij wel een beetje moed. Ze maken geen ruzie met elkaar, maar ze proberen om tot dat kader te komen. Ik zal vanuit mijn bevoegdheden ook alles doen wat ik kan om tot dat gezamenlijke kader te komen.

Er zijn er die denken dat het na deze exit allemaal weer zal gaan zoals vroeger, maar dat is absoluut onjuist. Ik heb het al in mijn eerste antwoord aan collega Muyters gezegd: we moeten de goede dingen meenemen, maar de zorgen van vroeger blijven ook bestaan. We moeten naar een economie die vergroent, we moeten zorgen dat iedereen meekomt, dat er jobs gecreëerd worden als de bedrijven weer opengaan. Er zijn dus heel veel zorgen, en die zullen ertoe leiden dat er relancemaatregelen nodig zijn. Daarover zullen we ons gaan beraden met een aantal experts, zodat we de juiste maatregelen nemen.

Het is nu heel moeilijk om al in te schatten wat de impact zal zijn, maar op het ogenblik dat we hoop hebben dat zaken weer open kunnen gaan, zullen we heel kort op de bal moeten spelen. We zullen dat doen samen met de sociale partners, maar uiteraard ook met een aantal experts uit het veld.

Tot slot: gezondheid, veiligheid, economie, welzijn en welvaart gaan allemaal hand in hand. Dat betekent dat we moedige, verstandige maatregelen moeten

nemen – niet elke dag opnieuw een aankondiging. We gaan voor beslissingen die we zo goed als mogelijk samen kunnen nemen. Ik hoop dat dat vrijdag op een goede manier zal kunnen gebeuren.

Philippe Muyters (N-VA): Ik dank de minister, en ik ben blij dat ongeveer iedereen in dit parlement hier een beetje op dezelfde lijn zit. Er moet duidelijkheid komen, ook voor de bedrijven, om te zeggen wie wanneer open kan gaan, en onder welke voorwaarden. Ik denk dat dat voor Vlaanderen fundamenteel is. We mogen in die exit, in die relance niet achterblijven. Laat ons niet vergeten: onze economie de kans geven om opnieuw op te starten, is wellicht de beste en goedkoopste maatregel die kan worden genomen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over het tekort aan arbeidskrachten in bepaalde sectoren

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Het is ook net aan bod gekomen: vrijdag is er een heel belangrijke vergadering van de Veiligheidsraad. 'Fingers crossed', ik hoop echt uit de grond van mijn hart dat die zal beslissen dat zoveel mogelijk ondernemers opnieuw mogen ondernemen en werknemers opnieuw mogen werken, uiteraard in veilige en verantwoorde omstandigheden. Maar dat is hetgeen waar we allemaal naar snakken. En ik denk dat ik namens alle Vlamingen spreek wanneer ik die wens uitdruk.

De kans is zeer groot dat dat zal inhouden dat een groot aantal sectoren handen te kort zal komen. Er staan vandaag heel veel mensen op tijdelijke werkloosheid, en je hebt ook de mensen die al in werkloosheid zaten: de niet-werkende werkzoekenden. Er zijn ook mensen die vandaag niet van een uitkering genieten en ook inactief zijn.

Het zal een enorme uitdaging zijn voor VDAB om in deze uitzonderlijke coronomstandigheden mensen naar die sectoren toe te leiden. Voor een aantal sectoren, zoals de bos- en tuinbouwsector en de seizoensarbeid, werden terecht al extra maatregelen genomen, onder meer de cumul van tijdelijke werkloosheid en een job daar. Voor een aantal andere sectoren, waar het ook heel erg nodig zal zijn, is dat type maatregelen nog niet genomen. Het lijkt mij heel aangewezen om vandaag toch even stil te staan bij de cruciale rol die VDAB vandaag maar vooral ook morgen zal spelen om mensen toe te leiden naar arbeidsplaatsen waar het vandaag nijpt.

Dus, minister, wat zijn vandaag de grootste hinderpalen die VDAB in die belangrijke rol ondervindt?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, en in het bijzonder collega Ronse, wie had een paar maanden geleden gedacht dat we, nadat de Vlaamse Regering en de sociale partners een akkoord hadden gesloten om iedereen in te schakelen in de strategie van 120.000 mensen extra aan de slag, hier in het Vlaams Parlement zouden worden geconfronteerd met de vraag hoe het nu zal gaan, hoeveel mensen er zonder job zullen vallen, wat de strategieën zullen zijn om ervoor te zorgen dat mensen aan het werk kunnen blijven? Ik had het niet gedacht, en ik denk dat niemand dit gedacht had.

Het is spectaculair – en ik gebruik dat woord ook niet zo vaak – om te zien hoeveel mensen vandaag onvrijwillig tijdelijk werkloos zijn. Zij kunnen niet meer werken omdat het bedrijf moest sluiten of omdat er niet meer genoeg werk is, omdat er niet meer genoeg volume is, omdat er geen export meer is. De situatie vandaag is zeer, zeer precair. Wij zullen straks met een arbeidsmarkt zitten waarvan ik oprecht hoop dat, als de economie opnieuw kansen krijgt om te groeien, er ook heel veel arbeidsplaatsen gered zullen blijven. Maar ik sluit niet uit dat er ook heel veel extra zorgen nodig zullen zijn.

Collega Ronse, u hebt zeer terecht de nadruk gevestigd op het werk dat nu wordt gedaan door VDAB. Zij zijn zeer proactief bezig. Bij de vorige vraag heb ik al geïndiceerd hoe ze een digitaal platform aan het uitwerken zijn. Zij doen nu nog altijd aan arbeidsbemiddeling. Maar het aantal vacatures – de cijfers kwamen deze week naar buiten – is nu al met een derde gedaald. Deze maand zal dat allicht nog een pak slechter zijn. De mensen zelf zijn – zoals uit een ander onderzoek blijkt – op dit ogenblik niet geneigd om te solliciteren voor een andere job. Men is bang. Men houdt zich aan zijn job. Dat vertrouwen zal opnieuw moeten worden opgebouwd.

Met deze crisis hebben we vastgesteld dat toen op federaal niveau de maatregel werd genomen dat men mensen die tijdelijk werkloos zijn, zou toelaten om als seizoenarbeider aan de slag te gaan bij onze land- en tuinbouwers met behoud van drie vierde van hun werkloosheidsvergoeding ...

De voorzitter: Kunt u afronden? U hebt twee minuten.

Minister Hilde Crevits: Ik dacht dat ik zes minuten had.

We hebben daar gezien dat VDAB de mensen niet proactief kan contacteren omdat ze die adressen niet hebben. VDAB is gebonden aan het actief naar VDAB komen door de mensen omdat er geen privacytoelating is om de mensen zelf te contacteren.

Ik zal straks meer uitleg geven.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, mocht het aan mij hebben gelegen, dan had u nog wat minuten bij gekregen.

De voorzitter: Het ligt hier niet aan u. Uw tijd loopt.

Axel Ronse (N-VA): Voorzitter, alle begrip voor uw visie. Ja, mijn tijd loopt.

Wat mij vandaag een mogelijke hinderpaal leek, is die 75 procent. Mensen die door corona tijdelijk werkloos zijn, mogen 75 procent van hun uitkering overhouden als ze tijdelijk jobs doen in de bos- en de tuinbouwsector. Maar zeker als een aantal niet-essentiële andere sectoren ook opnieuw op volle kracht gaan draaien, zullen we die cumul moeten uitbreiden, ook in bijvoorbeeld de voedingssector of bij de inpakkers, noem maar op. Minister, ik wil u vragen om daar vrijdag in de Veiligheidsraad namens de Vlaamse Regering op aan te dringen, naast de kwestie van de privacy en de adressen – maar dat zult u straks verder toelichten.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): De prioriteit is natuurlijk om die 1 miljoen tijdelijk werklozen terug te brengen naar de job waarin ze actief waren. Dat was het hele opzet van alle maatregelen die we hebben genomen: ondernemingen ondersteunen om door deze moeilijke periode te raken.

Jammer genoeg zullen een aantal jobs toch verloren gaan tijdens deze crisis. En dan denk ik wel dat we extra inspanningen kunnen leveren om de online opleidingen die via VDAB een groot succes zijn geweest, zo goed mogelijk uit te rollen naar alle andere niet-actieven, om ervoor te zorgen dat mensen kunnen overstappen van oude sectoren naar nieuwe sectoren en zo de omslag naar nieuwe economische groei te vergemakkelijken.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik wil van de gelegenheid gebruikmaken om een bruggetje te maken naar een andere bevoegdheid die u na aan het hart ligt, met name Landbouw. Als er één sector is die ook zwaar getroffen is door deze crisis, dan is het wel de landbouwsector. Er zijn een aantal goede maatregelen genomen, maar ik wil het nog graag even hebben over de seizoenpluk. Ik begrijp dat wanneer landbouwers niet kunnen voorzien in een verblijfsaanbod voor seizoenplukkers, zij zelfs niet van start zouden mogen gaan. Ik zou u willen vragen of er eventueel in overleg met de dienst Toerisme vanuit uw diensten kan worden voorzien in een verblijfsaanbod voor die seizoenplukkers. In welke mate kunnen ook scholieren en studenten ingezet worden voor de komende seizoenpluk?

Minister Hilde Crevits: Dit is een heel interessant thema. Mijnheer Ronse, ik was net de cumul met de RVA aan het bekijken. Dit is voor mij wel even belangrijk als een mogelijke uitbreiding. Ik wil er trouwens op wijzen dat de cumul nog niet is verschenen in het Belgisch Staatsblad. We moeten dus nog eens bekijken hoe dat zal worden uitgerold.

We hebben nu toelating gevraagd om adressen te kunnen uitwisselen. Zo kunnen mensen die in de toekomst tijdelijk werkloos zijn, actief worden benaderd door VDAB. In tijden van arbeidskrapte is daar geen nood aan, want iedereen heeft werk. Als er weinig tijdelijke werkloosheid is, bijvoorbeeld een dag per week, dan is het weinig denkbaar dat mensen zin zullen hebben om elders te gaan werken. Wanneer men echter met een meer structurele tijdelijke werkloosheid wordt geconfronteerd, dan kan dat wel. We vragen nu die machtiging aan. Dat zal nog geen wonderoplossing blijken: men krijgt dan de postadressen van de mensen, maar die komen ook altijd een maand achter. Wanneer we dus de machtiging hebben, moeten we er rekening mee houden dat we niet buiten de periode vallen waarin de cumul is toegestaan. Dat is een eerste hinderpaal.

Zomaar uitbreiden zou ik nu niet doen. Ik sluit niet uit dat het nodig zal zijn in de komende periode, maar ik zou eerst het signaal willen geven dat we maximaal proberen in te zetten op volledige tewerkstelling, ook van mensen die vandaag werkzoekend zijn.

Ik stel voor dat we samen een evaluatie maken van die 75 procentregel. Als het nodig is, kunnen we met de federale collega's overleggen om die regel uit te breiden naar andere sectoren.

Mijnheer van Rompuy, ik ben het helemaal met u eens. Online leren wordt ook gemaakt door mensen die tijdelijk werkloos zijn. Wij moeten dit echt verbreden, ook naar kwetsbare mensen. Vandaag zijn er mensen die langdurig werkzoekend zijn die nauwelijks met de computer kunnen werken. We zullen echt de sprong voorwaarts moeten maken om mensen die het moeilijk hebben op de arbeidsmarkt die digitale geletterdheid bij te brengen, zodat we hun, wanneer zich nog eens een dergelijke situatie aandient, meer kansen kunnen geven. Bij VDAB verloopt de dienstverlening nu ook online en dat is moeilijk voor zeer kwetsbare mensen.

Mijnheer Janssens, ik ben me terdege bewust van de problematiek die u hebt genoemd en we proberen daar ook een oplossing voor te vinden. Ik hoop dat er straks, wanneer we naar een versoepeling kunnen gaan, opnieuw veel mensen

willen komen. Het probleem nu is dat we hier niemand meer krijgen, maar we proberen die situatie dag na dag samen met de sector op te volgen.

Axel Ronse (N-VA): Minister, ik ben blij dat u die mogelijkheid openhoudt en dat u bereid bent om kort op de bal te spelen wanneer dat nodig is.

Tot slot denk ik dat ik namens iedereen spreek wanneer ik hulde breng aan alle mensen die vandaag nog aan de slag zijn in uitzonderlijk moeilijke omstandigheden. Er zijn nogal wat werkgevers die ook hulde brengen aan die mensen voor wie we om 20 uur altijd applaudisseren. Ze willen dat doen uit vrije wil, niet alleen met een applaus, maar ook met bonussen. Als ze een bonus van 1000 euro zouden geven aan een werknemer, dan kost hun dat 1469 euro en houdt een werknemer daarvan 472 euro netto over. Dat is een federale materie, maar ik vraag toch om dat vanuit Vlaanderen op de Veiligheidsraad te brengen, en om in deze uitzonderlijke tijden, naast het applaus voor de werknemers aan wie we hulde brengen, ook een onbelast extralegaal voordeel aan de werknemers te geven. Dat is het mooiste applaus dat wij hun vandaag kunnen geven.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Koen Daniëls aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de mogelijkheid tot deliberaties en proclamaties begin juli in het lager en secundair onderwijs

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, mag ik vragen om deze actuele vraag samen te voegen met de volgende actuele vragen, want ze gaan allemaal over het exit-scenario. Anders moet ik mezelf herhalen.

De voorzitter: Minister Weyts, u hebt die vraag al aan mij gesteld. Ik heb heel duidelijk gemaakt dat de actuele vraag van collega Laeremans veeleer gaat over de interministeriële conferentie en het verschil in aanpak tussen de verschillende gemeenschappen. Ik kan me vergissen, maar dat is niet exact hetzelfde als de actuele vragen die daarop volgen. Daarover beslissen jullie, maar ik had al nee gezegd.

Laten we ons gewoon aan de volgorde houden, want anders gaan we die volgorde beginnen te betwisten. Het zal dan een kort antwoord zijn, minister Weyts, en dat is uw volste recht.

Ik wil wel aan alle vraagstellers aan minister Weyts vragen om zich te houden, niet letterlijk en woordelijk, aan de actuele vraag die u hebt ingediend. Als u denkt dat de vraagsteller voor u ook een belangrijk aspect heeft aangeraakt, begin daar dan niet op te focussen, want anders heeft minister Weyts wel meer dan een punt.

Zullen we dan in herhaling vallen? Ik denk het wel, maar dat kan ook niet anders met zoveel verschillende vragen.

De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Ik kan in ieder geval niet in herhaling vallen na wat collega Ronse heeft gezegd.

Collega's, we moeten starten met een groot dankuwel aan alle leerkrachten en directies voor de preteaching die of het aanloopteren dat ze mogelijk hebben gemaakt. Ik heb heel knappe zaken gezien. Het is het grootste onderwijsexperiment – ik zeg dat met groot respect voor de leerkrachten – dat we ooit hebben gedaan in Vlaanderen. Ook respect voor de ouders om het te organiseren, te

motiveren, achter de veren te zitten, maar ook soms te reclameren. Dat is wellicht het beeld in de meeste Vlaamse gezinnen.

Collega's, in het onderwijsveld en ook bij de leerkrachten is er een drang om toch maar opnieuw te starten, omdat ze voelen dat ze met het aanloopteren toch niet alles kunnen doen wat ze willen doen. Er worden regelmatig vragen gesteld zoals: gaan er nu geen kloven komen tussen leerlingen met dat aanloopteren? Ja, als we niks hadden gedaan, was die kloof wellicht nog veel, veel groter geweest.

Op 18 april vernamen we uit de media dat er een mogelijkheid zou zijn dat scholen zich langer zouden kunnen concentreren op effectief lesgeven en ook op evalueren. Vanuit onze fractie wil ik dit onderstrepen: evalueren is niet alleen een alles-of-nietsexamen, het is ook kijken waar leerlingen staan. In het woord 'evalueren' zit ook het woordje 'leren', controleren. Zowel voor het gewone leren, instructie, les, als voor het evalueren moet er voldoende tijd zijn.

Minister, ik heb begrepen dat u de mogelijkheid wilt bieden dat scholen begin juli ook nog kunnen delibereren en proclameren, niet omdat ze zagezegd niet zouden hebben gewerkt in de paasvakantie, absoluut niet – dat wil ik vanuit onze fractie onderschrijven –, maar wel dat dit mogelijk zou zijn. Kunt u daar iets meer toelichting over geven?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: U weet dat ik al een hele tijd en heel regelmatig samen zit met een heel breed onderwijsveld en met verschillende onderwijspartners. We bereiden ons maximaal voor op verschillende scenario's die zich kunnen aandienen, en we trachten zo ver mogelijk vooruit te kijken. Een van de scenario's is: wat met het einde van het schooljaar, wat met deliberatie en proclamatie?

Als we de kans hebben, zouden we dan niet de tijd die ons nog rest, maximaal besteden aan leren? Als we evalueren, kunnen we dat dan in de laatste week van juni doen? We kunnen desgevallend ook de mogelijkheid creëren dat scholen na 30 juni delibereren. Die mogelijkheid bestaat vandaag niet. We zouden decretaal dan een voorstel moeten maken waarin staat dat men op basis van lokaal overleg, met de leraars en de scholen zelf, die beslissing kan nemen. Dat is de enige optie die ik ter zake heb voorgesteld, en ik heb daarover al herhaaldelijk gesprekken binnen het onderwijsveld gevoerd.

Koen Daniëls (N-VA): Ik hoor u ten eerste heel duidelijk zeggen, en dat is niet onbelangrijk, dat het een keuze van de scholen is. Ze kunnen hiervoor vrijwillig opteren. We zeggen dus niet dat het zo moet.

Ten tweede leeft de vraag naar het maximaliseren van de resterende lestijd, zowel bij leerkrachten, leerlingen als ouders. Het spreekt voor zich dat dit op een veilige manier moet gebeuren. We moeten dit ook rechtszeker maken. In onze fractie, en ik denk ook bij de collega's, bestaat er de bereidheid om dat decretaal te regelen zodat we niet allerlei beroepsprocedures over ons heen krijgen.

Ik heb nog een bijkomende vraag, minister. Als we de resterende tijd maximaal willen gebruiken, wanneer start die resterende tijd dan? Dat is natuurlijk de vraag van 10 punten waar we allemaal mee worstelen. Hoe kunnen we dit organiseren? Bestaat er daarnaast nog een mogelijkheid om proclamaties te organiseren? U sprak net over proclamaties, maar kunnen die wel plaatsvinden omdat er dan vele ouders en leerlingen in een zaal samenkomen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Daniëls, om u zeker niet aan de regels te houden die ik net heb willen afspreken. U begint over een heel ander onderwerp, en dat beseft u goed genoeg.

Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dat voorstel heeft voor bijzonder veel commotie gezorgd, en ik denk dat dat onnodig was. Heel wat leerkrachten zijn volgens mij bereid om nog een paar dagen in juli te komen delibereren en ook les te geven tot het einde van juni. Alleen was uw drang om te communiceren zo groot en van die aard dat het leek alsof die leerkrachten dit moesten doen als compensatie voor de lockdownvakantie die ze hadden gehad. De tweet van Miguel Wiels heeft daarbij zeker niet geholpen. Hij vond ook dat leerkrachten de hele tijd niets deden, dus dan moest de zomervakantie maar ingekort worden. Het resultaat was een hele storm. De vakbonden stonden op hun achterste poten, en niet onterecht, als je die hele communicatie te verwerken krijgt. Ik vind het een heel spijtige zaak dat dit zo is gelopen. Ik denk dat niemand zich au fond tegen dit principe verzet, maar de manier waarop er naar het onderwijs wordt gekeken, heeft voor heel veel reacties gezorgd. Leerkrachten hebben in de paasvakantie hun best gedaan, minister, en het is jammer dat u op die manier de vlucht vooruit wilde nemen en dat u niet eerst aan het draagvlak hebt gewerkt voor u hierover communiceerde.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Minister, ik zie leerkrachten echt ongelooflijke dingen doen. Ze hebben deze paasvakantie keihard gewerkt om filmpjes op te nemen en online lessenbundels samen te stellen. Ik denk dat dat vooral bewijst dat leerkrachten het allerbeste willen voor hun leerlingen en best wel bereid zijn om ook in juli nog een paar dagen langer te werken voor de deliberatie, en dat al zeker in deze speciale tijden, maar laat hen dat zelf beslissen. Het probleem draait vooral rond uw communicatie. U kondigde dat plots zonder overleg met de sector aan. Dat kwam bij veel leerkrachten over alsof ze toch al genoeg vakantie hadden.

U zegt tegen ons dat u op een aantal van onze vragen nog niet kunt antwoorden omdat u rustig wilt overleggen. Daar heb ik alle begrip voor, maar dan moet u ook niet plots een paar ballonnetjes oplat, want daar heeft niemand een boodschap aan.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Heel kort en gewoon om uzelf te citeren, minister: u zei in de commissie van twee weken geleden dat het heel belangrijk was om eerst het draagvlak te creëren en dan pas te communiceren. U zegt dat u over die maatregel hebt overlegd, maar als ik de leerkrachten en vakbonden hoor, was dat niet bepaald het geval. Ik zal niet in herhaling vallen, maar ik wil u absoluut oproepen om deze voluntaristische communicatie te stoppen, en om eerst te overleggen met de mensen op het terrein en dan pas te communiceren.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, ik moet zeggen dat uw suggestie om het schooljaar tot de eerste week van juli 2020 te verlengen ons wat heeft verrast. U hebt altijd de lijn aangehouden dat u in voortdurend overleg met de koepels en de vakbonden stond en dat er alleen zou worden gecommuniceerd over beslissingen, niet over standpunten of suggesties. Ik durf te veronderstellen dat dit ideeetje niet per ongeluk is gelanceerd, als een soort loslippigheid, maar als een bewuste proefballon, omdat de vakbonden, met wie u allicht in gesprek bent geweest, niet bereid zijn om op een positieve manier in die richting mee te denken.

Het Vlaams Belang betreurt deze manier van werken en communiceren, maar we staan wel open voor uw suggestie. Uiteindelijk gaat het slechts om drie dagen

meer in juli 2020 en op die manier kunnen we in het middelbaar onderwijs nog wat van de verloren lestijd inhalen.

Minister, waarom zou u de mening van de leerkrachten niet willen kennen? Zou u een online bevraging willen opzetten, waarop iedereen met zijn stamboeknummer kan inloggen om te zeggen of hij het er al dan niet mee eens is?

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Voorzitter, mijn fractie gaat akkoord, op voorwaarde natuurlijk dat de scholen voldoende autonomie aan de dag kunnen leggen om dit mogelijk te maken, dat er sociaal overleg is en dat de noodzaak zich hiertoe leent. Misschien is dit afhankelijk van de wijze waarop de scholen de preteaching hebben aangepakt. We hebben bij de leerkrachten en de schoolteams in elk geval veel betrokkenheid gezien.

Ik durf al even naar 1 september 2020 te kijken. Hoe we het nieuwe schooljaar zullen starten is belangrijk. Ik vermoed dat 1 september dit jaar nog meer dan anders een belangrijke datum zal worden. We hebben het nu over het einde van het schooljaar, maar wij kijken alvast naar het begin van het nieuwe schooljaar, want daar zullen we heel wat tijd aan moeten besteden.

Minister Ben Weyts: Mijnheer Laeremans, ik denk dat u me vorige week hebt opgeroepen tot meer communicatie en nu moet het minder communicatie zijn. Ik moest communiceren in de plaats van al die pedagogen en virologen. Standpunten evolueren. Dat geldt ook voor de mijne.

Ik denk dat er onnodig commotie is ontstaan. Dat was niet de bedoeling. Ik heb gewoon geantwoord op de vraag of die piste op tafel lag. Ik wil daar niet over liegen. Ik heb dat bevestigd. Ik vind het een goede piste en ik denk dat dit ook wordt gedeeld. Dit is al herhaaldelijk doorgesproken tijdens de vergaderingen met het onderwijsveld. Er is geen overeenstemming over, maar we kunnen de vakbonden niet verwijten dat ze op dit vlak op hun strepen staan. Uiteindelijk is dit opgenomen in ons postcoronadraaiboek. De violen zijn enigszins gelijkgestemd, maar het is uiteindelijk belangrijk, ook voor de bonden, dat de lerarenteams en de scholen zelf beslissen of ze dit praktisch kunnen organiseren. Dat lijkt me de evidentie zelve. Ik wil hier niet over liegen. Er is gezegd dat dit zonder overleg is gebeurd, maar ik herhaal dat er wel degelijk overleg is geweest. We hebben dit herhaaldelijk besproken.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik wil nog eens onderstrepen dat zij die hebben rondgetoeterd dat het voor de mensen in het onderwijs een lockdownvakantie is, natuurlijk boter op het hoofd hebben. Zij hebben de mensen dat gevoel gegeven, maar ik heb niet het gevoel dat het in de zogenaamde paasvakantie een stille zaterdag voor het onderwijs was. Tijdens die stille zaterdag werd hard gewerkt. Veel leerkrachten en schooldirecties hebben voortgewerkt om vanaf afgelopen maandag een goed traject aan te bieden.

Ik vermeld nog even dat 30 juni 2020 een dinsdag is. Het is dus mogelijk het schooljaar te verlengen, niet voor lessen aan de leerlingen, maar voor deliberaties en proclamaties. Zo verliezen we geen kostbare lestijd vanaf de week voordien. Ik neem aan dat u er rekening mee houdt of die proclamaties al dan niet kunnen. De mogelijkheid is er, maar de scholen moeten dat puur fysiek kunnen organiseren.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jan Laeremans aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de interministeriële conferentie en het standpunt betreffende de postcoronamaatregelen en het exitscenario inzake onderwijs

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, vorige week kondigde u hier aan dat u namens het onderwijsveld een advies wilt leveren aan de Veiligheidsraad in verband met de postcoronamaatregelen en het exitscenario. U liet daarbij ook weten dat u via een interministeriële conferentie zou proberen overeenstemming te bereiken met de collega's van de Franse en de Duitstalige Gemeenschap, om te bekijken wat het maximaal mogelijke is om gemeenschappelijk te kunnen beslissen, minstens over de heropening van de scholen. Intussen blijkt echter dat de visie van de Franstaligen en ook de Duitstaligen haaks staat op de Vlaamse. Zo wil men aan de overzijde van de taalgrens dit schooljaar, en dat is toch nog twee maanden, geen nieuwe leerstof meer aanbieden en geen examens organiseren. Zij willen absoluut delibereren vóór eind juni, op basis van de kerstexamens en het dagelijks werk tot half maart. De medewerking tijdens de coronaperiode, wat men thuis heeft gedaan, mag alleen maar in positieve zin worden meegenomen bij de deliberaties, en niet als men er eventueel zijn voeten aan heeft geveegd. Van vrijwillige zomerscholen is daar geen sprake, want de zomer is de zomer, en daarvan blijf je af.

Wat het gezondheidsluik betreft, zitten de Franstaligen ook al op een totaal andere golflengte. Zij willen de scholen zo laat mogelijk opnieuw opendoen, desnoods helemaal niet meer.

Verder hebben de Franstaligen al overleg gepleegd: inrichtende machten, vakbonden, ouderverenigingen en ministers zaten afgelopen maandag al samen met de leden van de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES), de expertengroep die ons land uit de lockdown moet leiden.

En dan hebben we vanmorgen inderdaad nog dat lek gehad, dat er van Fransstalige kant is gekomen en waaruit ik concludeer dat men het u niet gunt om op voorhand, vóór die bijeenkomst van die Veiligheidsraad, met een gemeenschappelijk standpunt en een gemeenschappelijke datum naar buiten te komen.

Minister, daarom begrijpen wij niet goed wat u in hemelsnaam nog verwacht van dat overleg. De lat even laag voor iedereen en zo lang mogelijk, dat kunnen wij in Vlaanderen toch nooit aanvaarden? Mocht u intussen echter al resultaat hebben geboekt, dan hopen wij dat u het parlement van dat overleg toch in kennis wilt stellen. Is er met de Franstaligen al een gemeenschappelijk voorstel afgesproken? Wat is het advies dat daaruit is voortgekomen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We hebben inderdaad verschillende inzichten wat het onderwijs betreft. We verschillen op diverse punten absoluut van mening met de Franse Gemeenschap, dus zijn we eigenlijk allebei heel tevreden dat dit een deelstaatbevoegdheid is. Dat belet niet dat we in het geval van crisissen in de mate van het maximaal mogelijke toch proberen om wat overeenstemming te vinden. Dat zou, denk ik, ook altijd zinvol zijn voor onze ouders, voor onze leerkrachten. Daarom had ik op voorhand altijd wel het idee opgevat om het Vlaamse voorstel ook voor te leggen aan de collega's van de Franse en de Duitstalige Gemeenschap. Ik heb met hen ook diverse keren virtueel samengezeten. Ik heb hen ook gecontacteerd. Mijn Duitstalige collega krijg ik niet meer te pakken. Ik heb wel net het voorstel toegelicht aan mijn Franstalige collega, minister Désir. Eigenlijk

had ik haar dat eerder ook al geschetst. Aan de kant van de Franse Gemeenschap is men daar nu over aan het vergaderen. Men heeft dat voorstel meege-nomen. Qua overeenstemming denk ik dat zij, alleszins wat de datum betreft, ook wel hetzelfde zou proberen voor te leggen aan haar onderwijsveld. Een twee-de element is de gefaseerde heropening. Natuurlijk zijn er de verschillende mo-daliteiten. Daarover zijn we ook niet al te zeer in detail gegaan. Ik heb wel het Vlaamse voorstel op dat vlak geduid bij haar en ze ging dat meenemen in de be-spreking met haar onderwijsveld, en misschien ook met een vertegenwoordiging van de GEES.

Dat is de stand van zaken. Ik denk dat we daarover goede contacten hebben gehad. Zij kon natuurlijk ook niet voor haar beurt spreken, omdat ze nog met haar onderwijsveld moest samenzitten, maar er was alleszins de wens om op die grote lijnen een eensgezind advies te kunnen geven aan de Nationale Veiligheids-raad.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Ik begrijp dat u erover hebt gesproken en dat zij kennis hebben kunnen nemen van wat u deze namiddag heb gecommuniceerd. De vraag is in hoeverre het mogelijk is om overeenstemming te berei-ken. Ik denk dat dat een illusie is, zeker omdat het in de Franstalige pers en bij Franstalige woordvoerders toch de indruk gaf dat ze zo lang mogelijk zouden wachten. De Franstaligen zijn zeer voorzichtig en willen geen enkel risico lopen. Ik kan dat voor een deel begrijpen, maar wat onderwijs betreft, gaan ze een heel stuk achterop geraken, wat dan ook weer gevolgen heeft voor de Vlamingen. Als bij de Franstaligen heel wat mensen onvoldoende opgeleid gaan zijn, worden die misschien sneller werkloos, en werkloosheid is nog altijd een federale materie. Dan dragen we er ook weer de gevolgen van.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, ik ben oprecht blij dat u overlegt met uw Franstalige collega. Onderwijs blijft natuurlijk een gemeenschapsbevoegdheid en iedereen kan zijn eigen koers varen, maar ik vind het goed dat er overleg is.

U hebt daarnet een datum naar voren geschoven, en dat is vandaag het belang-rijkste. Ook vanuit mijn positie in Brussel lijkt het mij wel te gek voor woorden dat de Franstalige scholen open zouden gaan en de Nederlandstalige niet. Het gaat voor heel veel verwarring op het terrein zorgen. Het belangrijkste waarover zeker een consensus moet worden gevonden, is de datum van de opening van de scholen, om onduidelijkheid te vermijden.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, het voorstel dat u hebt gedaan om overleg te plegen met uw collega's, is een zeer lovenswaardig initiatief in dit federale land waarbij Onderwijs een van de bevoegdheden was die het eerst volledig zijn ge-splitst. Ik neem ook kennis van een aantal zaken die men in Franstalig België voorstelt en waar ik mijn vragen bij stel, bijvoorbeeld hoe je een puber op dit moment gaat motiveren als je hem zegt dat alles wat hij doet, niet zal worden geëvalueerd. Dat lijkt mij niet zo evident. En aan de leerkrachten die heel veel tijd investeren, zegt men dat het er eigenlijk niet zo heel veel toe doet. In inter-nationale vergelijkingen hinkt Franstalig België heel ver achterop, zowel in Europese vergelijkingen als ten opzichte van Vlaanderen.

Minister, mijn oproep is om te overleggen en om maximaal gelijkwaardigheid te proberen na te streven – de datum –, maar laat ons de sterktes van het Vlaams onderwijs steeds voorop houden.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Collega Daniëls, u hebt uiteraard gelijk, maar we moeten niet focussen op de inhoudelijke verschillen. We richten het onderwijs in Vlaanderen in zoals wij dat volgens onze pedagogische kaders menen te moeten doen, maar de datum is wel cruciaal. Minister, die datum moeten we maximaal op elkaar afstemmen. Ook wij vragen om dat aan te houden.

Ik heb nog een bijkomende vraag, die gaat over grensverkeer en onderwijs. Ik heb begrepen dat er overleg is geweest tussen minister-president Jambon, premier Wilmès en minister-president Rutte in Nederland, waar ook het grensverkeer inzake onderwijs op tafel lag. We kennen nu de datum in Nederland en die die Vlaanderen naar voren schuift. Minister, bent u op de hoogte van dat overleg en de afspraken die daar gemaakt zijn? Anders krijgen we verschillen in benadering. Binnenkort komen verschillende duizenden Nederlandse studenten naar Vlaanderen. Is dit afgestemd op de heropstart van de scholen?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, sommigen lijken er een beetje plezier in te scheppen om de verschillen uit te vergroten en er een ideologisch sausje over te gieten. Ik denk dat dat niet nodig is. De Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO) heeft een nota voorgesteld met internationaal geldende regels. Daaruit komt duidelijk naar voren dat veiligheid voor iedereen het allerbelangrijkste is, dat over het welzijn van de leerlingen moet worden gewaakt en dat we moeten nagaan hoe we het best tot leren komen. Het is eigenlijk vrij simpel, en dat geldt voor alle landsdelen in ons land, en zeker voor Brussel: een eenduidig standpunt is te verkiezen. Daarom begrijp ik niet dat u het nodig vond om al te communiceren over de startdatum terwijl de Nationale Veiligheidsraad pas vrijdag samenkomt.

Minister Crevits zei daarnet dat ze iedereen aanraadde om te wachten tot vrijdag om te communiceren. Waarom vond u het nodig om dat nu al te doen? Kon u niet wachten tot na het overleg van vrijdag, minister?

Minister Ben Weyts: Ik veronderstel dat we straks nog het debat zullen voeren over het advies zelve. Het is wel interessant om iets mee te geven wat de samenwerking betreft. Ik heb onze Duitstalige collega vooraf grosso modo ons voorstel geschetst. Hij kon zich daarin vinden. Hij had alle schooldirecteuren zelf gecontacteerd. In de Duitstalige Gemeenschap is dat mogelijk, bij ons is dat wat moeilijker. Het is nog afwachten wat daar beslist zal worden. Maar hij had alleszins oren naar onze inzichten en ons voorstel.

Twee, ik heb er geen weet van dat het overleg tussen minister-president Jambon en minister-president Rutte een concrete modus operandi heeft opgeleverd. We zullen inderdaad moeten kijken naar het grensoverschrijdend schoolverkeer. Dat geldt niet alleen in het noorden, maar ook in het zuiden. Ook in West-Vlaanderen is er heel wat grensoverschrijdend schoolverkeer. We zullen dus zowel een oplossing moeten bedenken met de Nederlanders als met de Fransen.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Dank u, minister. Afsluitend wil ik nog zeggen dat in Duitsland, waar iedereen dezelfde taal spreekt, de deelstaten beslissen over de heropening. In Noordrijn-Westfalen gebeurde dat vanaf 20 april, daar is men al bezig. In Baden-Württemberg, de streek van het Zwarte Woud, gebeurt dat pas op 4 mei, twee weken later. Ik zie er dus geen probleem in dat het in Vlaanderen anders zou verlopen dan in Wallonië. Heeft dat gevolgen in Brussel, dat niet iedereen tegelijkertijd naar school gaat? Op zich is dat niet erg, want dan zit er wellicht minder volk op de bussen. Dat vind ik dus niet zo erg.

In elk geval, u hebt de vorige keer gezegd dat u het heft in eigen handen wil nemen. Als de andere gemeenschappen niet tot dezelfde beslissing zouden komen

als wij, dan moet Vlaanderen dat zelf maar bepalen, zoals dat ook gebeurde in Nederland en Oostenrijk.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Jos D'Haese aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de chaotische opstart van preteaching in het Vlaamse onderwijs

ACTUELE VRAAG van Jo Brouns aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de beschikbaarheid van laptops voor alle leerlingen, met het oog op aanloopteren

ACTUELE VRAAG van Willem-Frederik Schiltz aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de algemene exitstrategie en de heropstart van het onderwijs

ACTUELE VRAAG van Hannelore Goeman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de aanpak van de coronacrisis in het onderwijs

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Bedankt, voorzitter. Minister, sinds maandag wordt er opnieuw les gegeven in onze scholen, of dat was toch de bedoeling. De leerkrachten hebben keihard gewerkt tijdens de paasvakantie om nieuw onlinemateriaal klaar te krijgen. Geen paasvakantie, geen lockdownvakantie, maar heel veel creativiteit, heel veel inzet om hun leerlingen door deze coronacrisis te krijgen. Ze waren maandag nog maar net begonnen, of Smartschool liep vast. 'Oeps, er ging iets mis', was het enige wat ze nog op hun scherm te zien kregen. Ze moesten vooral niet de helpdesk contacteren.

Maar volgens u was er eigenlijk niets aan de hand. Smartschool is niet echt gecrasht, zei u maandagavond, er waren alleen wat vertragingen. Minister Weyts, als uw medewerker morgen met de Jaguar van het kabinet keihard tegen een muur rijdt, dan gaat u hem toch ook niet geloven als hij zegt dat hij niet gecrasht is maar enkel een klein beetje vertraging heeft opgelopen? Want dat is wel exact wat er gebeurd is. Smartschool en Bingel zijn keihard tegen de muur gelopen. Hoe is het mogelijk dat dat op voorhand allemaal niet getest is? Dit was toch perfect te voorzien, dat er een grote piek zou komen in het verbruik? Leerkrachten hebben keihard gewerkt tijdens de paasvakantie om hun materiaal klaar te krijgen. Ouders hebben ervoor gezorgd dat hun kinderen klaarzaten om les te krijgen. Iedereen zat voor zijn computer om te beginnen. En paf, het systeem valt plat.

Bovendien zijn er dan ook nog eens heel wat kinderen die geen computer hebben om achter te gaan zitten. U hebt hier al bekendgemaakt dat u 10.000 tweedehandslaptops ging zoeken om die jongeren aan de slag te zetten. Dan werd duidelijk dat er bijna 20.000 aanvragen waren van de scholen, twee keer zoveel dus. Dan bleek maandag dat amper 2000 van die laptops effectief bij die leerlingen geleverd werden en dat 17.000 leerlingen dus niet met die preteaching zijn kunnen beginnen deze week.

Toen ik u daar vorige week een, volgens mij heel beleefde, vraag over stelde, was uw antwoord: 'Voor jullie is het altijd 'njèh, njèh, njèh!'. 'Njèh, njèh, njèh':

wat is dat voor een houding als minister? U zou beter naar oplossingen zoeken in plaats van op die manier te reageren.

De voorzitter: En uw vraag luidt, mijnheer D'Haese?

Jos D'Haese (PVDA): Jullie hebben een half miljard euro vrijgemaakt om de zelfstandigen te ondersteunen. Ik vind dat een goede zaak. Hoe is het mogelijk dat er niet een paar miljoen euro kan worden gevonden om nieuwe laptops aan te kopen om onze kwetsbare leerlingen te helpen? Mijn heel concrete vraag is dus: hoe zult u ervoor zorgen dat die preteaching niet verder in de soep loopt en dat we vooruit kunnen met ons onderwijs?

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, het coronavirus houdt ons nu al verschillende weken in een soort van houdgreep, en niet het minste in onze scholen. Het was van meet af aan duidelijk dat er een zeer grote uitdaging lag voor onze scholen om al die verschillende leertrajecten voor alle leerlingen maximaal te kunnen waarborgen. Onze scholen hebben het allerbeste van zichzelf gegeven. Alle leerkrachten zijn aan de slag gegaan en hebben de voorbije weken keihard gewerkt om na Pasen met die nieuwe leerstof te kunnen starten, via het aanlooperen, preteaching zo men wil, via online afstandsonderwijs. Er is uiteraard een cruciale voorwaarde, namelijk een pc en een internetaansluiting.

Minister, u hebt in deze vergadering breed applaus gekregen voor het project dat u samen met de Koning Boudewijnstichting en met Digital for Youth uit de grond hebt gestampt, namelijk tienduizend laptops. We hebben ondertussen gezien dat de vraag vele malen groter is dan die tienduizend en dat het nog enige tijd zou kunnen duren vooraleer alle kinderen die het het meeste nodig hebben, over een laptop zouden kunnen beschikken. Minister, mijn vraag is heel eenvoudig: welke initiatieven zult u nemen om ervoor te zorgen dat alle leerlingen op tijd die laptop kunnen bezitten, want alle leerlingen hebben recht op leren?

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, ik had een vraag gesteld naar hoe u de opstart van de economie, de voorzichtige exitstrategie, zou combineren met onderwijs, want de twee hangen natuurlijk samen. Maar wij hebben tien minuten voor de vergadering al meteen uw standpunt mogen ontvangen, dus zal ik mijn vraag herformuleren.

Preteaching is geen evidentie. Als ouders – via gelekte nota's – het vooruitzicht krijgen dat ze mogelijk opnieuw aan de slag zouden gaan, dan moeten ze met hun kinderen iets kunnen aanvangen. Het onderwijs heeft als eerste taak om kinderen op te leiden, kennis en vaardigheden bij te brengen, maar het is natuurlijk ook een deel opvang. Ouders kunnen niet thuis leraar spelen en tegelijkertijd gaan werken. Dat gaat niet. Om nog maar te zwijgen over de bijkomende stress die preteaching op heel wat gezinnen legt, zeker op preciaire gezinnen. We vernemen dus het standpunt dat de scholen mogelijk zouden opengaan.

In het vorige debat met minister Crevits heb ik aangehaald dat in een crisis het van kapitaal belang is om perspectief te bieden en een duidelijk traject af te spreken zodat mensen weten waaraf en waaraan. Als ik vandaag probeer om thuis mijn kind les te geven, zoals 1 miljoen ouders in Vlaanderen dat proberen te doen, en ik verneem dat de school van mijn kind mogelijk open zal gaan vanaf 15 mei, moet ik dan naar mijn werknemer bellen om te zeggen dat ik mogelijk vanaf 15 mei opnieuw ga werken? En moet die werknemer dan mogelijk naar zijn leverancier of zijn klanten bellen dat hij mogelijk op 15 mei weer actief zal worden?

Minister, ik begrijp dat het zeer moeilijk is. Het is enorm moeilijk, dat beseffen we allemaal. Het is verleidelijk om snel met nieuwe informatie te komen waar iedereen naar hunkert. We weten ook dat het volledig opengooien van alle scholen niet mogelijk is. U hebt in uw standpunt duidelijk gemaakt dat dat niet de bedoeling is, waarvoor dank, en dat u mee stapt in een dynamiek van een stappenplan, waarvan wordt aangekondigd dat de Nationale Veiligheidsraad dat naar buiten zou brengen.

Minister, het is 'eieren of jong'. Ik denk dat we misschien vandaag al een beetje, maar vrijdag zeker nog meer duidelijkheid moeten geven, ook aan de scholen: wie gaat open, wanneer en waarom?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Minister, dag drie van preteaching. Ik heb de voorbije dagen met heel wat leerkrachten en ouders gesproken en er loopt toch nog van alles mis. Leerkrachten hebben het gevoel dat ze er alleen voor staan. Smartschool crasht. Ik vind het bizar dat leerkrachten zelf een computer met een camera moeten kopen om hun werk te kunnen doen. En voor ouders is het ook niet evident want probeer maar thuis te werken als je kind elke twee minuten komt vragen hoe je weer precies moet aanloggen op Bingel.

Om nog maar te zwijgen van al die ouders die vandaag aan de slag zijn, die hard aan het werken zijn in een van de essentiële beroepen. Die hebben natuurlijk ook kinderen. Die kinderen krijgen vanaf maandag nu ook schoolwerk, maar die zitten in de opvang. Is er begeleiding in de opvang voor het schoolwerk dat zij moeten doen? En dan zijn er nog al die kinderen van wie de ouders zelfs helemaal niet kunnen helpen, omdat ze amper weten welke problemen ze eerst moeten oplossen, kinderen in heel kwetsbare thuissituaties, kinderen zonder computer, kinderen met wie leerkrachten al wekenlang geen contact meer hebben gehad en die hopeloos achterop dreigen te hinken.

Preteaching, nieuwe leerstof, we begrijpen dat. Het klinkt in theorie en in een persbericht ook goed, maar we maken ons een beetje zorgen dat u niet genoeg rekening houdt met de realiteit. Er is onvoldoende ondersteuning voor leerkrachten. Er is ook geen algemeen plan van aanpak om de kinderen die vandaag niet worden bereikt, te bereiken. De meeste van de beloofde computers zijn nog altijd niet geleverd. Ik hoor dat scholen nu ook de boodschap krijgen dat er sowieso niet voldoende laptops zullen zijn.

Minister, bent u het met mij eens dat het systeem van preteaching op dit moment te veel vraagt van ouders en leerkrachten en dat een hele grote groep leerlingen uit de boot valt en hopeloos achterop dreigt te geraken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord. U hebt acht minuten.

Minister Ben Weyts: Er waren verschillende vragen. Ik zal proberen binnen acht minuten te antwoorden, maar de kans lijkt me klein.

We hebben de verantwoordelijkheid op ons genomen om namens het onderwijsveld een advies te leveren aan de Nationale Veiligheidsraad, en dat in samenspraak met virologen. Wie zijn 'we'? Het onderwijsveld. Dan spreek ik over een veertigtal verschillende partners. Ik denk dat ik mag zeggen dat het volledige onderwijsveld gevat is, met alle gevolgen van dien inzake vertrouwelijkheid en efficiëntie van vergaderingen.

We hadden de ambitie om te komen tot één breed gedragen advies en we zijn daar ook in geslaagd. Dat is op vraag van het onderwijsveld ook gecommuniceerd. Waarom? Niet alleen als gevolg van de veelheid aan partners en partijen

aan tafel, maar omdat er vandaag een vroegere nota is gelekt aan de andere kant van het land met een ander scenario. Dan kunnen wij niet zeggen dat we dat niet volgen, want wat volgen we dan wel, terwijl daarover is samengezeten met veertig partijen? Ik ben dan ook ingegaan op de vraag van de mensen uit het onderwijsveld om daarover te communiceren. Men mag toch ook enige duidelijkheid hebben over datgene wat wij vanuit onze eigen bevoegdheid adviseren aan de Nationale Veiligheidsraad.

Het was een huzarenstukje om overeenstemming te bereiken over alle modaliteiten inzake de opstart en er zijn zelfs twee draaiboeken volledig uitgewerkt met betrekking tot veiligheid en pedagogische richtlijnen. We hebben dag en nacht gewerkt. Dit is ons ook in dank afgenomen door de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES), die het hebben herwerkt in hun advies en begeleiding ten aanzien van de andere gemeenschap.

Ben ik er nu vrolijk over dat die opdracht is geslaagd? Neen, verre van. Het is een verschrikkelijk moeilijke beslissing, omdat we keuzes moeten maken. Maar het is niet omdat een beslissing moeilijk is, dat we die voor ons uit mogen schuiven. Dus, we hebben zelf onze verantwoordelijkheid genomen en dat zal ons tonnen kritiek opleveren. Het zal te laat zijn en te vroeg. Het zal te weinig en te veel zijn. En iedereen heeft gelijk, omdat we keuzes moeten maken, omdat we constant een afweging moeten maken.

Als je door de veiligheidsmaatregelen enkel gefaseerd scholen kan openen, hoe kies je dan de onderwijsniveaus, de leerjaren? Daarvoor hebben we eigenlijk een soort van weegschaal gebruikt waarbij we altijd trachten een optimaal evenwicht te vinden tussen enerzijds de pedagogische nood, de nood voor een leerjaar om directe instructies te krijgen via les van de leerkracht, en anderzijds de extra risico's op het vlak van besmetting die dat met zich mee zou kunnen brengen. Voor de ene groep is het besmettingsrisico veel groter. Het zesde jaar secundair onderwijs bijvoorbeeld vormt niet alleen een probleem op het vlak van besmetting ten aanzien van de leerkracht, maar ook onderling. Dat zijn volwassenen. Dat is iets heel anders, verhoudingsgewijs, dan de besmettingsgraad bij kleinere kinderen, maar daar zitten we dan meer met het probleem van de social distancing.

We hebben daar voortdurend afwegingen gemaakt en zo zijn we tot effectieve keuzes gekomen. En het zijn moeilijke keuzes. Ik word er niet vrolijker van. Dit is niet het ideale, dit is het mogelijke.

Zo zijn we tot het concrete voorstel van vrijdag 15 mei gekomen. Waarom die dag? Niet omdat het de dag is na het naamfeest van de heilige Corona. Maar zo kunnen we alvast één dag proefdraaien en dan remediëren in het weekend. De week nadien zijn er maar drie echte lesdagen en hebben we een buffer om te kunnen aanpakken.

Gelet op de afweging die we voortdurend moeten maken tussen enerzijds veiligheidsrisico's en anderzijds pedagogische noden, hebben wij heel nauw samengewerkt met de GEES. Ik heb heel veel gecommuniceerd met mevrouw Erika Vlieghe en onze diensten hebben heel goed samengewerkt, tot ieders tevredenheid. Ook wat we nu voorleggen, is een advies dat de goedkeuring krijgt van mevrouw Vlieghe.

Het is een afweging, het is het mogelijke. In eerste instantie vertrekken we vanuit de veiligheid voor leerkrachten en leerlingen. We hebben een heel draaiboek uitgewerkt, waarbij we ook de perimeter bepalen. Er mogen maximaal een tiental leerlingen aanwezig zijn per klas. We bepalen de afstand en de bufferzone ten opzichte van de leerkrachten, heel gedetailleerd.

Ook op pedagogisch vlak hebben we een draaiboek volledig uitgeschreven. We kiezen ervoor – aangezien we nu eenmaal keuzes moeten maken – om het zesde leerjaar van start te laten gaan, omdat dat het allerbelangrijkste schakeljaar, overgangsjaar is. Daarbij adviseren we om te starten met maximaal twee volle of vier halve dagen per week en het verder te coveren met afstandsonderwijs. Ook het eerste en het tweede leerjaar mogen van start gaan, omdat dat kritische jaren zijn, waarin de basis wordt gelegd voor alle verdere kennisverwerving. Zij mogen starten met vier volle lesdagen. Tot slot hebben we gekozen voor het zesde jaar secundair onderwijs, omdat dat natuurlijk een cruciaal overgangsjaar is, naar de arbeidsmarkt of naar het hoger onderwijs.

We geven ook het advies mee dat we de werking al na één week zouden evalueren: is het praktisch allemaal mogelijk, hoe is het gelopen? Vervolgens zouden we bekijken of we ruimer kunnen gaan en of we kunnen overgaan tot een heropening met een focus op het kleuteronderwijs, de scharnierjaren van het tweede en vierde jaar secundair onderwijs en de praktijkgerichte opleidingen in het secundair onderwijs. We zullen dus nagaan of we bijkomende scholen en/of leerjaren kunnen openen.

Dit is een heel zware en moeilijke beslissing. Ik assumeer elke kritiek daarop. Maar het is wel een verantwoordelijke beslissing die we nemen. Het is een advies, maar breed gedragen. We hopen dat de Franse Gemeenschap en de Duitstalige Gemeenschap zich kunnen terugvinden in deze algemene lijnen, zoals eigenlijk vooraf voorgespiegeld.

Ik ga in op de vragen rond de laptops en de preteaching. Wat de laptops betreft, hadden wij met Digital For Youth de ambitie geuit om 10.000 laptops te kunnen verzamelen. We hebben een overdonderende vraag gekregen, namelijk naar 18.000 laptops. Ik heb gewerkt met de vzw Digital For Youth. Het is niet toevallig dat we hebben gekozen voor een vzw. Ik wilde namelijk snel schakelen, en via die vzw dienden we ons niet te beroepen op de wet op de overheidsopdrachten. Als we dat als overheid zelf in handen wilden houden, dan moesten we natuurlijk publiceren en de wet op de overheidsopdrachten volgen. In dat geval waren we nu zelfs nog niet begonnen met de gunning, laat staan met de levering. We hebben dus geprobeerd om daar zo snel mogelijk in te gaan. En ja, er zijn soms wat leveringsproblemen. Er is coronahinder voor iedereen. Maar ik vind de cijfers nog altijd indrukwekkend. Het was een gigantische logistieke operatie. Men heeft mij gegarandeerd dat er tegen het eind van deze werkweek, tegen vrijdag, 5000 laptops geleverd zullen zijn.

Ik vind dat toch al straf. Ik geef u de cijfers: er zijn er 3500 vertrokken, er zijn er 5278 verwerkt, wat wil zeggen dat die klaar liggen voor verzending, en we hebben al 12.700 gebruikte laptops ingezameld. Rekening houdend met een uitval van ongeveer 20 procent, gaan we die doelstelling van 10.000 laptops dus wel halen. We moeten alleen zien dat we ze zo snel mogelijk kunnen verspreiden, maar daar kampen we natuurlijk met dezelfde hinder waar iedereen die een activiteit uitoefent in dit land, mee kampt.

Maar ik heb hier nog nooit vragen over gehad. Nog nooit heb ik in precoronatijden de vraag gehad of daar een probleem is. Want je moet weten dat 97 procent van het secundair onderwijs met Smartschool werkt. Ook toen waren er al enkele procenten die niet met Smartschool konden werken. We hadden daar misschien eerder op moeten reageren, dat is juist. Maar laat dit dan een positief gevolg zijn van deze coronacrisis. Er vloeien ook positieve, structurele gevolgen uit voort: we willen er uiteindelijk met z'n allen voor zorgen dat elk kind dat in Vlaanderen school loopt, ten minste toegang heeft tot een pc of laptop. Dat zou een mooi gevolg kunnen zijn van deze crisis.

Wat Smartschool betreft, is die oproep massaal gevolgd. Leerkrachten hebben het beste van zichzelf gegeven en hebben lesinhoud gecreëerd met filmpjes, grafieken en bijlagen allerhande – heel zware bestanden – en met heel veel streams. Daardoor is het Smartschoolplatform onder druk komen te staan, maar het is bij mijn weten niét gecrasht. En voor meer dan de helft van de scholen is het ook perfect gelopen; zij ondervonden niets van de hinder. Stel dat dus niet zo negatief voor. Het is inderdaad een succes, omdat de leerkrachten zo fantastisch hun best hebben gedaan, en zulke zware bestanden met lesinhoud allerhande hebben gemaakt. Ik vind dat we op dat vlak goed werk hebben geleverd met het hele onderwijsveld.

En ja, die kinderziektes moeten er inderdaad uit. Daar ben ik het volledig mee eens. Maar ik heb ook in 200.000 euro voorzien voor Smartschool, want die kinderziektes moeten eruit. En dat zal ook wel gebeuren. Dit is een gigantische operatie die we hebben opgestart, met kinderziektes en wat hinder, maar volgens Smartschool is de hinder beperkt gebleven tot een uur, met daarna wat vertraging. Dat is wat het is. Dat zou niet mogen gebeuren, omdat daar toch enige expertise en ervaring aanwezig is, maar bij Smartschool zeggen ze dat hun platform qua activiteit is verveertigvoudigd, en op één dag verdubbeld. Dat brengt dan inderdaad wat moeilijkheden met zich mee, maar ze doen allemaal hun uiterste best.

En dat is ook de boodschap die ik wil meegeven: we doen allemaal ons uiterste best. Mijn administratie en mijn diensten zijn dag en nacht aan het werken. En alle beslissingen die we nemen zijn vatbaar voor kritiek; alles ligt gevoelig. Maar we nemen wel die beslissingen en we nemen onze verantwoordelijkheid.

Jos D'Haese (PVDA): Minister Weyts, ik ga toch even recapituleren. Er worden vandaag 150.000 leerlingen niet bereikt met lesgeven. In een stad als Antwerpen is dat een op de drie. Er is een enorm tekort aan laptops. Begin deze week waren er 17.000 leerlingen die moesten starten met preteaching zonder laptop. En dan nog: een laptop is geen leerkracht. Wij vragen vandaag aan de ouders om hun kinderen te ondersteunen en dat is allemaal niet gemakkelijk. Ik krijg berichten van ouders die vakantie beginnen te nemen om hun kinderen les te kunnen geven. Er zijn ouders die eens goed moeten slikken als ze het handboek fysica zien van hun zoon of dochter waaruit ze moeten lesgeven.

Experten zeggen al van in het begin van deze crisis dat je niet enkel in online-materiaal moet voorzien. Je moet ook voor buddy's en bijlessen zorgen. En ik zie dat niet goed komen. Daarom hebben wij zelf onze verantwoordelijkheid genomen: we hebben ondertussen meer dan tweehonderd leerkrachten samengebracht om leerlingen bijles te geven die vandaag door de mazen van uw net glijpen. Maar het is uw verantwoordelijkheid, minister, om de mazen in dat net eindelijk eens te dichtten.

Want u zegt al ongeveer drie weken hetzelfde over die laptops. U zegt dat u snel schakelt, maar u schakelt niet. U hebt vorige week gezegd dat we er volgende week niet zouden geraken, en deze week hebben we vastgesteld dat we er niet geraakt zijn. Ik vind dat een zeer vreemde houding voor een minister.

Hoe gaat u voorkomen dat tienduizenden leerlingen op het einde van dit jaar niet zullen slagen of slechte punten zullen behalen op hun examen omdat ze zich niet goed hebben kunnen voorbereiden? Hoe gaat u ervoor zorgen dat deze coronacrisis vooral voor sociaal zwakkere leerlingen geen onderwijscrisis wordt?

Jo Brouns (CD&V): Minister, wij voelen allemaal goed aan dat het een kwestie van capaciteit is. Wij bevinden ons vandaag met heel wat organisaties in de frontlinie: woonzorgcentra, lokale besturen ... Er worden van ons ongewone dingen verwacht in de strijd tegen het coronavirus. Lokale besturen moesten op één dag

grensovergangen sluiten, woonzorgcentra zitten met personeelsproblemen. Het is vaak de capaciteit die iedereen doet kreunen bij het aangaan van die strijd.

Zo ook in het onderwijs. Wij blijven u maximaal steunen om het absoluut noodzakelijke project van de laptops te kunnen realiseren. Maar ik stel mij ernstige vragen bij de capaciteit om dat op zo kort mogelijke tijd te doen. Ik denk dus dat u daar niet een maar twee tanden bij moet steken, om voldoende mensen beschikbaar te hebben om die laptops klaar te maken en om ze verdeeld te krijgen bij de leerlingen die ze nodig hebben.

Minister, hebt u zicht op de capaciteit van Digital for Youth? Wat kunnen zij op één dag klaarmaken? Hebt u op dat vlak ook contact gehad met de lokale besturen? Er zijn ondertussen heel wat initiatieven in Vlaanderen om laptops in te zamelen ten behoeve van de kinderen die het nodig hebben.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Minister, dank voor de toelichting en voor de grotere duidelijkheid op alvast een aantal punten, onder andere over het waarom van het eerste, het tweede en het zesde, en ook het zesde middelbaar. Want daarover komen straks natuurlijk weer vragen: zijn die van drie en vier en vijf dan minder besmettelijk, enzovoort? Maar goed, dat is om de capaciteit en de distancing te kunnen realiseren.

Maar het brengt natuurlijk een tweede vraag met zich mee. Hoe moet je je als ouder organiseren als je kind halftijds naar school gaat? Zo krijg je opnieuw die cascade. Ik heb dat aangehaald: onderwijs is een cruciale schakel in het geheel. Daarom heb ik gezegd dat duidelijkheid en perspectief nodig zijn. Ik vrees dat dit enkel een goede poging is. U hebt gezegd dat u ermee naar buiten bent gekomen om een lek te counteren, omdat anders nog meer verwarring zou zijn ontstaan. Maar opnieuw: wat met bijvoorbeeld kleuters? Heel veel ouders hebben kleuters, of kinderen deels in de school en kleuters. Gaan die dan naar de opvang? Zal dat geen toevloed veroorzaken in de opvang? Hoe zit het dan daar met distancing?

Minister, ik vrees dat het plan dat u hebt voorgesteld – althans voorlopig in de communicatie – slechts voor een deel duidelijkheid biedt, maar nog onvoldoende om de broodnodige perspectieven te krijgen waarnaar wij zo hunkeren voor al die werkende en andere ouders die vooruitzichten willen krijgen.

Ik heb nog een laatste punt. Ooit was er eens een staking van de leerkrachten die drie maanden duurde. Alle leerkrachten: het hele land lag plat. Toen waren er kinderen die drie maanden lang vakantie hadden. Dat was echt vakantie. Dat was niet coronagewijs, met preteaching en afstandslernen. Er was geen internet. Dat is ook geen verloren generatie gebleken. Ik wil er niet voor pleiten om dat meteen zo in te voeren, maar ik wil wel benadrukken dat we op een bepaald moment echt een knoop zullen moeten doorhakken, zodat het voor iedereen wél duidelijk wordt waar we aan toe zijn.

Hannelore Goeman (sp-a): Minister, u had het vooral over de exitstrategie. We vinden het allemaal heel spijtig dat de communicatie daarover weer slecht verloopt. Maar mijn vraag ging over vandaag, over de preteaching. 15 mei, dat is nog drie weken. We zien dat er vandaag van alles misloopt. We hebben nood aan concrete oplossingen, op dit moment. Die concrete oplossingen zijn er. Ik zie mijn collega Lalynn Wadera, schepen van Onderwijs in Leuven, die erin is geslaagd om vorig weekend al meer laptops uit te delen dan u op dat moment via uw project. Dat lukte haar omdat ze samenwerkt met ICT-coördinatoren, met lokale scholen, met vrijwilligers. Dat werkt. Die nood aan laptops zal blijven bestaan. U zult er echt over moeten nadenken hoe u daar verder mee aan de slag gaat.

Hetzelfde met de jongeren die onder de radar zijn verdwenen. Drie weken, dat is te veel. In Antwerpen werd een project opgestart met het OCMW, met het

jeugdwerk, met de scholen, om heel proactief contact te leggen met die jongeren. We kunnen ons die drie weken niet permitteren.

Minister, wat gaat u nu, vandaag, doen om concreet met dat soort oplossingen aan de slag te gaan en zo echt het verschil te maken voor dat soort jongeren?

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Collega's, er moet mij toch iets van het hart. Ik hoor collega D'Haese zeggen dat hij tweehonderd leerkrachten moet inzetten omdat die andere leerkrachten, die zo hard hun best doen, het niet goed doen. Mijnheer D'Haese, bij mij in het dorp rijden leerkrachten rond met de fiets om bundels in de bussen te steken. Preteachen gebeurt niet alleen met de computer.

Op een laptop kun je ook typen, maar wanneer je op YouTube naar lessen wilt kijken, kan dat ook op PlayStation, Wii, smart-tv, tablet en smartphone. Er zijn veel meer mogelijkheden, en een daarvan is meestal wel in een gezin aanwezig. De laptops en computers uit de school zelf kunnen ook worden ingezet. Doe nu dus niet alsof u het broddelwerk van die mensen uit het onderwijs moet recht-trekken. Het is echt onwaarschijnlijk dat u dat hier durft te beweren.

De draaiboeken zijn net binnengevallen bij Schooldirect. Ik raad u allemaal aan om die draaiboeken eens te bekijken, die zijn echt heel interessant. Daarmee zijn natuurlijk niet alle vragen opgelost – we hebben ons ook nog nooit in een dergelijke situatie bevonden – maar we kunnen wel al een heel aantal zaken aanpakken.

Wanneer die platformen niet werken, dan zorgt dat voor frustratie, absoluut, maar wat is het alternatief? Niets? Dan pas, zoals de heer Schiltz zegt, is er inderdaad geen onderwijs meer.

De voorzitter: De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Het ei waarop wij allemaal zaten te wachten, is eindelijk gelegd. Ik begrijp dat u als gevolg van dat lek vanmorgen hebt beslist om dat voorbarig bekend te maken. Als lid van de commissie Onderwijs zou ik in elk geval graag dat document krijgen. Het zal misschien te kort dag zijn om dat morgen te bespreken, maar misschien kan samen met de commissievoorzitter worden bekeken of dat zinvol is. Ik wil dat graag krijgen om de details te kunnen bekijken.

Smartschool heeft enorm zijn best gedaan; ik heb er de afgelopen jaren ook mee leren werken. Met een kleine speler – een kleine kmo – hebben zij toch enorm veel bandbreedte gekregen, maar het was wel te verwachten dat de capaciteit van hun servers niet zou volstaan. Kan er ook worden gekeken naar andere experimenten met Google Chrome? In mijn oude school bijvoorbeeld, met 1300 leerlingen, heeft iedereen een laptop, een ander soort, wat online werkt. Dat systeem werkt perfect en al die leerlingen zijn dus mee. Misschien moet men eens gaan kijken naar de 'good practices' zoals dat in het Engels heet, naar het goede praktijkvoorbeeld in het Sint-Theresiacollege in Kapelle-op-den-Bos, want ik denk dat dit ook de goede richting is.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Wat die heropstart betreft, is dat lek misschien een handig excuus, maar het is voor mij absoluut geen excuus om vandaag te communiceren. Dat was echt niet nodig en u kon perfect wachten tot vrijdag en de bijeenkomst van de Nationale Veiligheidsraad om met een eendrachtig standpunt naar buiten te komen. Ik vermoed dat u daar geen behoefte aan hebt en

dat u het interessanter vindt om verschillen uit te vergroten. Ik vind dat jammer in coronatijden en ik vind die eendracht en die duidelijkheid, en ook het feit dat er geen speculatie en chaos zou zijn tot vrijdag, te verkiezen boven die communicatie vandaag.

Wat de computers betreft, zegt u dat nog niemand hebt gehoord. We hebben echter al heel vaak, voor de coronacrisis, het tekort aan ICT-middelen aangekaart. Weken geleden hebben we al gezegd dat er te weinig laptops zouden zijn en dat het onmogelijk was om die tijdig te leveren. Nu blijkt dat heel wat scholen gisteren pas van u te horen hebben gekregen of er op hun vraag over het aantal laptops zal kunnen worden ingegaan. Voor velen was het antwoord dat het niet zal lukken en dat ze toch een andere piste zullen moeten bewandelen. De preteaching is begonnen. Wanneer zal iedereen zijn laptops hebben? Wanneer deze fase achter de rug is? Dit is absoluut geen goed beleid, er waren nog andere vzw's en u had dat anders moeten aanpakken. Het loont nog altijd de moeite om extra te investeren in computers.

Minister Ben Weyts: We willen zoveel mogelijk leerlingen bereiken met onze preteaching, en ik heb alles gedaan om de mazen in het net zo klein mogelijk te maken. We hebben dat onder meer gedaan via de campagne over de laptops. Ik heb daarnet een beetje onderdreven, het zijn er 5800 in 186 scholen tegen eind deze week. Om dat in deze tijden logistiek klaar te spelen, vind ik niet slecht.

En twee, het zal ook een blijver worden, omdat er door die oproep en door de media-aandacht nu verschillende bedrijven geconnecteerd zijn met de vzw. En die bedrijven blijven natuurlijk ook constant laptops boekhoudkundig afschrijven. Zo'n laptop is boekhoudkundig afgeschreven na drie jaar. Er is dus een permanente stroom van gebruikte laptops die kunnen worden gebruikt en hergebruikt. Dat is een positief gevolg, waardoor ik denk dat we onze ambitie om elk kind dat in Vlaanderen schoolloopt te voorzien van een laptop of pc, kunnen realiseren.

Maar er zijn andere mogelijkheden. Mijnheer Daniëls, mijn zoon volgde voorheen Smartschool op zijn smartphone. Ik begreep dat niet en ik geef toe, hij had zelfs geen laptop. Hij heeft er nog maar recentelijk een gekregen en dat was omdat ik dat hier vorige keer heb gezegd; dat was hem opgevallen en dat heeft me dan iets gekost.

Er zijn natuurlijk alternatieven. In de richtlijnen van Schooldirect voor de paasvakantie werd gevraagd aan de leerkrachten om deze tijd ook te gebruiken om de kinderen die ze nog niet hebben gehoord, te contacteren, te bellen of te schrijven. Het systeem van Smartschool is zo slim dat je kunt zien wie zich niet aanmeldt, wie er geen gebruik van maakt. Je weet dus wie je pappenheimers zijn en waar je ze moet gaan zoeken.

Heel wat scholen zorgen voor een bedeling van papieren taken of lesinhoud, maar er zijn er ook heel veel – ook deze week in het kader van preteaching – die afhaalmomenten organiseren. Een specifiek moment afspreken met ouders kan ook. De Veiligheidsraad heeft vorige week de beslissing genomen dat verplaatsingen in het kader van preteaching worden beschouwd als essentiële verplaatsingen. Dat is goed, want daarvoor waren er incidenten met leerkrachten die zaken per fiets of per auto ronddeelden en die werden tegengehouden en geverbaliseerd door de politie, omdat het geen essentiële verplaatsing was. Dat euvel is nu van de baan.

We hebben uiteindelijk aan de scholen gevraagd om als diegenen die ze bellen of schrijven of mailen, niet antwoorden, gebruik te maken van de openbare centra voor maatschappelijk welzijn (OCMW's) of buurtnetwerken, zodat die uiteindelijk

op de deuren gaan kloppen met de melding: wij horen niets van uw kind, neem uw ouderlijke verantwoordelijkheid.

Het is een fijnmazig systeem, maar er zullen er nog altijd door vallen. Dat betreurt ik uitermate, maar ik probeer de mazen zo fijn mogelijk te houden. Alle suggesties om de mazen nog fijner te maken, zijn welkom. Dat kunnen we met z'n allen doen.

Wat het voorstel betreft dat nu op tafel ligt, ik wou natuurlijk ook wel verder gaan, absoluut, en velen aan tafel, maar we moeten natuurlijk ook de virologen mee hebben. Ik kan toch niet communiceren: 'ja, we gaan de scholen voor de helft opendoen', terwijl de virologen zeggen: 'Nee, dat is gevaarlijk.' Wat zou er dan gebeuren, zeg? Ik zou geen leerkrachten hebben en ik zou geen leerlingen hebben. Dat wou ik dus niet doen.

Mevrouw Meuleman, u zegt dat ik de verschillen uitvergroot. Wij zijn er verdorie in geslaagd om met veertig onderwijspartners en met de virologen één advies naar voren te schuiven, niet het ideale, maar het mogelijke. Ik vind dat niet bepaald getuigen van verdelende capaciteiten, maar misschien van het tegenovergestelde. We hebben daar fantastisch werk geleverd, al zal het vatbaar zijn voor kritiek. Er is nu duidelijkheid voor een beperkte groep, maar voor meer mochten we niet, konden we niet. Dat betreurt ik, maar niet beslissen, dat was geen optie.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, ik ben heel blij dat u een laptop hebt kunnen kopen voor uw zoon, maar beseft u dat heel veel ouders dat vandaag niet kunnen, computers aankopen voor een kind, voor twee kinderen, voor drie kinderen? De kloof tussen uw woorden in het parlement en de situatie op het terrein is zo onwaarschijnlijk groot.

U zegt hier: 'goed werk, indrukwekkende cijfers, succes'. Intussen zegt u ook dat er in de helft van de scholen problemen zijn om op te starten. Dan verwijt u ons dat wij negatief zijn. Het is de derde dag van de preteaching en de problemen zijn allesbehalve van de baan. De platformen blijven vastlopen. Tegen het einde van de week zullen we iets meer dan een vierde van de jongeren zonder computer bereikt hebben. Wel, als u vraagt naar voorstellen, dan is mijn concreet voorstel – en ik heb het daarover al in het begin van mijn vraag gehad, maar ik krijg daar geen enkel concreet antwoord op – dat u bijlessen en buddysystemen organiseert om die leerlingen vooruit te helpen.

Mijnheer Daniëls, uiteraard geven de leerkrachten het beste van zichzelf. Leerlingen vallen vandaag ook door de mazen van het net, of wilt u dat misschien ontkennen? Dat is niet de schuld van de leerkrachten, maar van het beleid dat hier wordt uitgerold.

De voorzitter: Kunt u afronden?

Jos D'Haese (PVDA): Ja, wij nemen dan onze verantwoordelijkheid. Wij spreken leerkrachten aan die de mensen die door de mazen van het net vallen, verder willen helpen, want die mazen van het net moeten kleiner worden. U zegt dat het net erg fijnmazig is, en toch glippen er 150.000 leerlingen door, dat is 15 procent van het leerlingenbestand.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Dank u, minister. Ik blijf nog zitten met mijn vraag over de kleuters. Is er kleuteropvang voorzien voor ouders van wie een deel van de kinderen naar school zal kunnen gaan of moet gaan? Is hiervoor voldoende capaciteit?

U zegt dat u liever meer klassen had opengesteld, maar dat de virologen daarin moeten meegaan. Dat is natuurlijk exact wat er in de Nationale Veiligheidsraad gebeurt, want daar zitten politiek en expertise samen. U zegt dat professor Vlieghe de boodschap waarmee u naar buiten bent gekomen, heeft gevalideerd. Dat was om een ander lek te dichten. Zo wordt het echter allemaal wel heel moeilijk. Als de Nationale Veiligheidsraad naar buiten treedt, dan weten we dat er op basis van de adviezen van de virologen een beslissing is genomen. Dat is helder en duidelijk. Daarom blijf ik nog een beetje op mijn honger zitten.

Ik kan niet genoeg benadrukken dat de kloof tussen capabele leerlingen die thuis goed ondersteund worden en andere leerlingen die in moeilijke situaties verkeren, groot zal worden. Er wordt bovendien een enorme druk gelegd op ouders die nu thuis hun kinderen les moeten geven. Ik hoop dat we hier zo snel mogelijk meer duidelijkheid in scheppen.

Hannelore Goeman (sp.a): Met alle respect, minister, u zegt hier dat u al het mogelijke hebt gedaan, maar dat klopt gewoon niet. Ik begrijp niet waarom u nog altijd niet hebt beslist om zelf te investeren in laptops. U blijft een beroep doen op de caritas van bedrijven, terwijl er in het beleidsdomein Welzijn wel eigen tablets worden aangekocht.

Waarom hebt u niet samengezeten met de lokale besturen? De schepenen hebben nog altijd niets van u gehoord, terwijl er op het terrein heel veel goede dingen gebeuren om in samenspraak met de lokale partners, het OCMW en het jeugdwerk in kaart te brengen waar die jongeren zich bevinden en om met hen contact te leggen. Dat is wat er uiteindelijk moet gebeuren.

Ik blijf ook met mijn vraag zitten over wat er nu moet gebeuren met de kinderen van ouders die vandaag aan het werk zijn. Zij zitten in de opvang. Het is totaal niet duidelijk of zij wel begeleiding krijgen bij het opvolgen van hun schoolwerk. Het kan toch niet de bedoeling zijn dat die kinderen de dupe worden van het feit dat hun ouders aan de slag zijn?

Het is voor ons een feit dat er vandaag nog altijd te veel kinderen aan hun lot worden overgelaten. Ik geef u huiswerk om daar de volgende drie weken nog keihard aan te werken.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Elisabeth Meuleman aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het garanderen van de veiligheid bij een heropstart van de scholen

ACTUELE VRAAG van Loes Vandromme aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over het verzekeren van de veiligheid van leerlingen en leerkrachten wanneer scholen heropenen

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Voorzitter, heel wat kinderen, ouders en leerkrachten verlangen tot de scholen weer opstarten. We hebben het vandaag al genoeg over preteaching gehad. Het is absoluut niet evident, niet voor kinderen uit kansrijke gezinnen en zeker niet voor kinderen uit kansarme en kwetsbare gezinnen. Een grote groep wordt niet bereikt en bovendien voelen heel wat leerlingen van klein tot groot het gemis en het verlangen naar sociaal contact met vriendjes en leerkrachten.

Tegelijkertijd is er een grote ongerustheid bij heel wat leerkrachten, ouders en kinderen met betrekking tot dat heropstarten, wanneer dat ook moege gebeuren. We hebben vandaag geleerd dat het heropstarten op 15 of 18 mei 2020 kan gebeuren en in verschillende fases zal verlopen, maar dat is nog niet helemaal duidelijk. Het zal absoluut in veilige omstandigheden moeten gebeuren.

Er is een nota met aanbevelingen van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Voor het heropstarten zouden de leerkrachten moten worden getest. Bij het binnenkomen van de school moet de social distancing worden gerespecteerd. Aan de schoolpoort zou de temperatuur van de leerlingen moeten kunnen worden gemeten. Na elke les moet al het materiaal worden ontsmet. Er zullen mondkmaskers beschikbaar moeten zijn. Er zijn heel wat voorwaarden om de scholen in veilige omstandigheden te laten heropstarten.

Minister, we zien in veel steden en gemeenten initiatieven om mondkmaskers te verdelen. Dit gebeurt heel versnipperd. Sommige gemeenten doen het, andere niet. Hoe zal het met de scholen gaan? Zullen we een rush op mondkmaskers krijgen of zult u ervoor zorgen dat u de scholen logistieke ondersteuning biedt en dat u er enige uniformiteit is? Kunt u aangeven wat u zult doen om het heropstarten veilig te laten verlopen?

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Voorzitter, de scholenteams en de leerkrachten staan al sinds midden maart 2020 in voor de opvang van leerlingen, zowel in het gewoon onderwijs als in het buitengewoon onderwijs. Ik denk dat het voor iedereen duidelijk is dat de veiligheid in al die situaties altijd een issue is geweest.

Ondertussen is Schooldirect verschenen. Die mails worden volop gelezen en ik wil een pluim geven aan iedereen die aan die communicatie meewerkt. Tijdens crises is communicatie altijd heel belangrijk. Dit is een houvast voor heel veel scholen, directeurs en leerkrachten.

Minister, in een vorige editie van Schooldirect is verwezen naar een draaiboek, waarin de gezondheid en de veiligheid van de onderwijsprofessionals en de leerlingen altijd op de eerste plaats staan. Tijdens de plenaire vergadering van vorige week heb ik u al gevraagd hoe u de scholen zult ondersteunen om een risicoanalyse op te stellen, want zo'n analyse is fundamenteel om onze scholen op een veilige manier te heropenen.

Ondertussen heb ik heel wat bezorgde mails gekregen van directeurs en leerkrachten die zich vragen stellen. Hoe zullen ze de risicoanalyse precies moeten invullen? Hoe moeten ze dat aanpakken? Bepaalt de risicoanalyse dan ook het moment waarop een school kan heropenen? Zullen scholen op verschillende momenten moeten openen?

De scholen moeten de afweging maken tussen de risico's en de pedagogische noden. Een aantal directeurs vreest dat zij effectief de specifieke afweging moeten maken of ze hun school veilig kunnen openen. Welke initiatieven zult u nemen om voor rust te zorgen, zeker bij de mensen die de beslissingen moeten nemen, zoals schooldirecteurs en leerkrachten? Hoe zult u hen ondersteunen om die opening zo veilig mogelijk te organiseren?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Voorzitter, we hebben lang en hard gewerkt aan het opstellen van een draaiboek op het vlak van preventie en veiligheid. We hebben dat samen gedaan met de preventieadviseurs van de koepels en het

Gemeenschapsonderwijs, met de artsen van het Agentschap Zorg en Gezondheid, met de onderwijsinspectie, met mensen van het beleidsdomein Onderwijs en Vorming en met de inspectiediensten van de FOD Werkgelegenheid, Arbeid en Sociaal Overleg (WASO).

Daarbovenop hebben we vervolgens de input van de sociale partners verwerkt. We hebben dat besproken met de groep uit het onderwijsveld, die een veertigtal aanwezigen telde. We hebben gevraagd welke heel praktische problemen zij nog zagen. We hebben die problemen gebundeld en we hebben getracht daar een antwoord op te formuleren.

Er zijn twee belangrijke stelregels die aan de grondslag van dit draaiboek liggen. De eerste is de social distancing. Dat wil dus zeggen dat we concrete normen hebben uitgewerkt: 4 vierkante meter per leerling en er wordt gewerkt met halve klasgroepen. Die inschatting is ook gevalideerd door professor Vlieghe. De tweede is natuurlijk de hygiëne, en dan vooral de handhygiëne als belangrijkste element. We vragen om daarvoor in de nodige tijd en het nodige materiaal te voorzien.

De vraag over de mondmaskers komt regelmatig terug, maar daarover is men er binnen de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES) nog niet volledig uit. Dan gaat het over de vraag wie een mondmasker moet dragen, of dat al dan niet moet worden verplicht en hoe dat praktisch moet met de jonge leeftijden, in het eerste en het tweede studiejaar, want dat is ook nogal moeilijk. Daarover moeten we het advies van de GEES nog inwachten.

Een hele reeks andere aanbevelingen gaan over onderhoud, over ventilatie, om zo veilig mogelijk te kunnen opstarten. Uiteraard gaan we dat ook aanpassen naargelang de evolutie van de wetenschappelijke inzichten, maar de herstart zal altijd geval per geval afhankelijk zijn van een risicoanalyse. Per school zullen we daarom een lokale risicoanalyse uitvoeren, via een samenwerking met de interne preventiediensten, want elke school heeft een interne preventiedienst, de externe preventiediensten en de centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's). We vragen trouwens ook om aandacht te besteden aan het psychosociale luik. Dat we ook daarover een vooruitblik doen, zit ook in ons draaiboek, zodat men weet dat er met dat psychosociale zeker ook rekening moet worden gehouden. Dat draaiboek is ook positief beoordeeld door professor Vlieghe.

Mevrouw Vandromme, wat uw concrete vraag betreft: de lokale risicoanalyse moet ook gebeuren op basis van een draaiboek, waarbij die preventieadviseur alles kan afvinken. Elke school is echter verschillend, dus die zal een zekere appreciatie, een inschatting moeten doen, maar die moet natuurlijk wel groen licht geven nog vooraleer de scholen kunnen heropstarten, op basis van die checklist die we hem of haar leveren. Die moet beoordelen of er vanuit die praktische regeling veilig kan worden herbegonnen met het geven van lessen.

Elisabeth Meuleman (Groen): Minister, ik ben blij te horen dat die risicoanalyse er komt, en dat die door u overkoepelend wordt begeleid. Ik denk dat dat een noodzaak is voor we ook maar aan een opstart kunnen beginnen te denken. Mijn vraag was er ook een naar logistieke ondersteuning. Er zijn op dit moment nog tekorten aan mondmaskers en handgel, en misschien moeten er ook nadars komen aan de ingang van de scholen. Dat heeft ook een enorme kostprijs. Laat u dat over aan de gemeenten? Zult u hen daarin verder ondersteunen? Ondersteunt u scholen? Denkt u aan groepsaankopen, heel praktisch?

Het zou ook goed zijn dat er richtlijnen komen over mondmaskers, want het zou eigenaardig zijn, mochten leerkrachten die wel dragen in een bepaalde school en in een andere niet. Je zult maar kinderen hebben in die verschillende scholen.

Het zou toch kunnen dat heel wat leerkrachten, omdat ze tot de kwetsbare groepen behoren, omdat ze ouder zijn of onderliggende gezondheidsproblemen hebben, nog niet zullen kunnen starten, dat er een tekort aan leerkrachten dreigt. Het kan ook dat er kinderen zijn die onderliggende gezondheidsproblemen hebben en voor wie dit een risico inhoudt. Doet u ook voor die mensen iets? Doet u iets aan dat mogelijke probleem van leerkrachten en kwetsbare kinderen?

Loes Vandromme (CD&V): Minister, dank u wel voor uw antwoord. Ik heb al eventjes de risicoanalyse en het draaiboek doorgenomen. Ik merk dat dit inderdaad heel gedetailleerd is, heel punctueel. Dit zal in elk geval dus al een goede richtlijn zijn voor de scholen. Ik ben heel blij dat ook het psychosociale welzijn van leerkrachten en leerlingen is meegenomen, want we leven allemaal in een hectische tijd, met leerlingen die met verlies te maken hebben gehad of leerkrachten die zich helemaal niet veilig voelen. Ik denk dat men daar heel veel aandacht aan moet blijven schenken.

Toch denk ik dat die risicoanalyse nog een uitdaging blijft voor scholen. Er is in elke school inderdaad een preventieadviseur, maar die wordt soms ook gedeeld door heel veel verschillende scholen. Ondertussen heeft men daar eventjes over nagedacht, en bijvoorbeeld in het stedelijk onderwijs in Antwerpen denkt men ongeveer twee weken nodig te hebben om alle risicoanalyses op te maken.

Mijn vraag is hoe we ervoor kunnen zorgen dat er geen bottleneck ontstaat bij de vragen die zullen worden gericht aan externe preventieadviseurs. Niet alleen het onderwijs zal opstarten, maar ook heel veel andere sectoren. Is er een crisiscentrum?

De voorzitter: Uw tijd is echt om.

De heer Laeremans heeft het woord.

Jan Laeremans (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik heb nog niet het hele deel gelezen, dus het is nog een beetje gissen. Wij hadden op voorhand al gevraagd of u ook steekproefgewijs testen zou laten uitvoeren bij een aantal scholen. Ik zeg maar wat: hoe is de toestand in Sint-Truiden vooraleer we daar veilig kunnen opstarten?

Tien leerlingen per klas: is dat absoluut? Kan men een grotere klas van bijvoorbeeld zesentwintig leerlingen splitsen tot dertien leerlingen en hen in een ruimer lokaal zetten?

Kan men ook stagiairs betrekken om mee les te geven? Ik denk dat een aantal leerkrachten toch geen les mogen geven om veiligheidsredenen. Stagiairs zouden dan een rol kunnen spelen.

Ik heb het nog niet gelezen, vandaar mijn vragen, die ook al vroeger waren opgedoken.

De voorzitter: De heer Daniëls heeft het woord.

Koen Daniëls (N-VA): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Administratie, koepels, vakbonden, externe preventiediensten: ik heb niet alle geledingen waarmee u een akkoord voor de draaiboeken hebt bereikt, kunnen opschrijven, maar het zijn er duidelijk heel veel. Ik ben aan het lezen en voor veel van mijn vragen kom ik al een antwoord tegen. Collega's, andere vragen kan men bijna niet in een draaiboek onderbrengen, omdat ze afhangen van de lokale situatie. Een school met twee vestigingsplaatsen heeft meer plaatsen dan een school zonder vestigingsplaatsen. Een school zonder kleuterschool heeft minder lokalen dan een school met kleuterschool. Men zal elke school afzonderlijk moeten bekijken.

Minister, er zijn nog drie weken tot 15 mei, de datum die met bewuste redenen naar voren wordt geschoven. Er kan dus nog heel wat gebeuren. Het is niet morgen.

Ik had nog een concrete vraag over het buitengewoon onderwijs. Voor het lager buitengewoon onderwijs en voor het secundair buitengewoon onderwijs OV3 en OV4 worden er maximum drie leerjaren naar voren geschoven. Zijn er specifieke afspraken met bijvoorbeeld Welzijn over beschermingsmiddelen? Het gaat toch over een groep waar er een grotere kans is om het virus via druppels over te dragen.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): Minister, veel mensen zitten te wachten op het openen van de scholen, maar het moet inderdaad veilig. We mogen niet onderschatten hoeveel leerkrachten vandaag bang zijn: leerkrachten in risicogroepen, leerkrachten die in kleine klassen lesgeven. Maar ook ouders zijn bang. We zullen echt moeten zorgen dat ouders hun kinderen naar school willen sturen. In die zin is het goed dat het draaiboek er is, dat de risicoanalyses worden gemaakt.

Ik heb toch nog een aantal vragen. Ik hoor u zeggen: 'We vragen om het nodige materiaal te voorzien.' Er zal in ieder geval beschermend materiaal nodig zijn zoals mondmaskers en handgel. Heeft de Vlaamse administratie Onderwijs al een bestelling geplaatst? Het lijkt mij logisch dat scholen van materiaal worden voorzien. Het mag geen situatie worden waarbij het van gemeente tot gemeente verschilt. Ik heb dezelfde vraag over de teststrategie. Is er al overleg geweest met minister De Backer? Wat gebeurt er met leerkrachten die symptomen vertonen?

En dan heb ik nog een laatste vraag. Er wordt een risicoanalyse gemaakt, maar is het dan uiteindelijk de school zelf die beslist of ze opengaat of niet? Dat lijkt me wel belangrijk om te weten.

Minister Ben Weyts: Een maximaal mogelijk aantal antwoorden ligt al besloten in het draaiboek dat we hebben gecommuniceerd. We hebben het ook gecommuniceerd om gerust te stellen. Toen vanochtend een bepaald scenario naar buiten kwam, dat niet door ons werd geadviseerd, kwam er onmiddellijk reactie vanuit het veld: 'Wat betekent dat voor mij, hoe zit het met mijn veiligheid?'. We hebben er dus wijs aan gedaan om de draaiboeken, die degelijke werkstukken zijn en waarvoor we ook een grote appreciatie van de GEES hebben gekregen, onmiddellijk te bezorgen als geruststellende communicatie.

Over de mondmaskers moet de GEES zich nog uitspreken; voor testen zagen ze nog geen onmiddellijke noodzaak. Zodra ze dit anders zien en de wetenschappelijke inzichten evolueren, stappen we daar vanzelfsprekend in mee.

Dat is echt een gezondheidsaspect waarover je mij of het onderwijs niet moet vragen hoe daarmee omgegaan moet worden. Dat is zuiver het gevolg van het advies van de virologen ter zake. Het is wel zo dat type OV3 en type OV4 een aparte risicoanalyse vergen. Ook het buitengewoon onderwijs vergt een eigen risicoanalyse, waarbij we meegeven dat daar toch opgelet moet worden. Maar die scholen en die leerkrachten kennen dat het best zelf. Ze weten hoe ze daar veilig mee kunnen omspringen.

Wat het beschermend materiaal betreft, bekijken we intern in de Vlaamse Regering of we dat aan scholen zelf laten of tewerk zullen gaan met groepsaankopen. Want er zijn verschillende vragen. Het gaat niet alleen om mondmaskers of alcoholgel. Ik denk dat we misschien ook moeten bekijken of er mobiel sanitair gehuurd zou kunnen worden door de scholen. Zeker als we de volgende fase

kunnen ingaan, naar nog meer openen, dan zullen die mobiele sanitaire installaties nodig zijn.

We verwachten dat er voor de leerkrachten voldoende capaciteit zal zijn. We splitsen wel de klassen, maar anderzijds wordt ook slechts een beperkte groep van leerlingen uitgenodigd en opgeroepen naar de scholen. Er is ook een beperkte lestijd. Ik heb u het scenario geschetst.

Ik denk dat ik daarmee de belangrijkste vragen beantwoord heb.

Elisabeth Meuleman (Groen): Dank u wel. Ik hoor 'risicoanalyses' en heel veel andere mooie woorden, minister. Ik denk dat dat zeer goed is, ik breek dat totaal niet af. Ik denk dat het belangrijk is dat dat ook op Vlaams niveau geregeld wordt. Maar dat logistieke is toch iets dat ook heel dringend is. Drie weken lijkt misschien veel, maar is misschien niet zo veel. We hebben ook gezien in de woonzorgcentra wat het betekent als je niet meer aan bepaald materiaal kan geraken, als mensen zich onvoldoende beschermd voelen.

De vraag naar mondkmaskers zal komen, ook al is er nog geen duidelijke uitspraak over het iedereen verplichten tot het dragen ervan. Mensen zullen die willen om dat veilig gevoel te garanderen. Ik denk dat het voor scholen een onmogelijke opdracht wordt om in al dat logistieke te voorzien, ook financieel. Ik denk dus dat ondersteuning van Vlaanderen ook op dat logistieke vlak echt essentieel is en snel moet gebeuren, willen we niet opnieuw achteroplopen. Dat is toch een les die we geleerd hebben in deze coronatijden: dat je snel genoeg moet handelen om alles op tijd klaar te krijgen.

Loes Vandromme (CD&V): Dank u wel, minister. Ik denk dat we niet genoeg kunnen benadrukken dat duidelijkheid en geruststelling in dezen belangrijk zijn. Ik hoop dat we in de toekomst op dezelfde manier verder kunnen werken als met de nieuwsbrief die vandaag verspreid is, met duidelijke richtlijnen rond hoe scholen moeten werken en met die risicoanalyse. Er zullen heel wat vragen blijven. Ik hoop dat we de scholen ook antwoorden kunnen blijven bieden. Ik wens in elk geval alle leerkrachten en directeurs die nu aan de slag kunnen, veel goede moed toe.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Freya Saeys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over een tracing app voor het opsporen van contact met dragers van het coronavirus

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Dank u wel. Minister, de verschillende overheden zijn momenteel volop bezig met het voorbereiden van de exitstrategie. U weet het allemaal: een exitstrategie kan pas succesvol zijn als we die keten van besmettingen kunnen doorbreken. Daarbij zijn een aantal elementen toch wel belangrijk. Ten eerste: testen, blijven testen om die besmette personen op te sporen. Ten tweede: contacttracing. Daar bent u bevoegd voor, minister. Bij contacttracing zijn er twee mogelijkheden. De eerste is 'manueel', waarbij mensen ingezet worden om de besmette persoon te vragen met wie hij of zij in contact geweest is gedurende een bepaalde periode. Dat wordt dan in kaart gebracht, waarop men de contacten gaat contacteren en hen het gepaste advies geeft. U hebt zelf gezegd: Vlaanderen heeft ongeveer 1200 tracers nodig. Die zouden ingezet worden in callcenters.

Anderzijds heb je ook de mogelijkheid van technologie, het introduceren van een tracingapp op de smartphone. Dan krijg je een signaal, wanneer je in contact geweest bent met een persoon die achteraf besmet blijkt te zijn.

Er zijn twee mogelijkheden. U bent er bevoegd voor. Mijn vraag is hoe ver u staat in die strategie. We spreken al gedurende lange tijd over de tracingapp. Daar is heel veel onduidelijkheid over. Op federaal niveau is men momenteel bezig met het scheppen van een juridisch kader en het bekijken wat de randvoorwaarden zijn, zeker ten aanzien van privacy. Het is toch het best dat de app op vrijwillige basis op de smartphone wordt geplaatst, maar dat een groot aandeel van burgers die zou moeten introduceren om effectief te zijn, wat specialisten ons al hebben gezegd. Hoe ver staat u in die contacttracingstrategie, zowel op het vlak van het manuele, dus mensen die u gaat inschakelen onder andere in de callcenters, als op het vlak van het introduceren van een dergelijke app?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega, deze vraag past binnen het debat dat ook met de vorige minister is gevoerd, met name bij de vragen wanneer we een volgende stap zouden zetten, wanneer de Nationale Veiligheidsraad die stap zou zetten, hoe we dat dan goed kunnen voorbereiden, een stap waarbij we weer wat zuurstof geven aan de mensen, om de kinderen weer naar school te laten gaan, om weer te kunnen gaan werken. In welke omstandigheden kan dat het best gebeuren?

We hebben daarover de voorbije weken al verschillende keren overleg gehad. Op 21 maart heeft de federale minister Philippe De Backer de Data Against Corona Taskforce opgezet. De bedoeling daarvan was om te kijken hoe we gezamenlijk tot een aanpak zouden kunnen komen. Dat was uitdrukkelijk de ambitie, een ambitie die we onderschreven hebben. Het heeft weinig zin om met een Vlaamse, Waalse en Brusselse app te komen. Het heeft weinig zin om met een Vlaams, een Brussels en een Waals platform te komen. Er zijn veel mensen die in Brussel werken, zoals jullie allemaal, maar er zijn er niet zoveel die in Brussel wonen. Dit geeft maar aan dat een geïntegreerde aanpak eigenlijk de beste manier van werken is. In die aanpak hebben we ons vanuit Vlaanderen volop ingeschreven. Laat ons dat geïntegreerd doen. Laat ons komen tot wat in die werkgroep van minister De Backer een 'bottom-up contacttracing' genoemd is, zoveel mogelijk digitaal als het kan, met de ambitie om met een dergelijke app 60 procent contacten te kunnen registreren. Dat is natuurlijk bijzonder ambitieus. De voorbije dagen is de analyse gemaakt dat het waarschijnlijk te ambitieus is, niet alleen in ons land. Je ziet dat alle landen die met die oefening bezig zijn geweest, hebben moeten vaststellen dat de kans om met een app te werken, een app die ook nog eens beantwoordt aan een aantal criteria – niet opgelegd en met respect voor de privacy, zodoende dat we geen 'Big Brother is watching you'-verhaal krijgen –, zeer klein is.

De voorzitter: Minister, u hebt al meer dan voldoende tijd gebruikt. U hebt maar twee minuten. Maar u kunt straks alsnog tussenkomen.

Minister Wouter Beke: Dat is de strategie die we tot nu toe hebben gevoerd. De rest zal ik dan straks vertellen.

Freya Saeyns (Open Vld): Dank u wel. De gemeenschappen zijn wel bevoegd. Op federaal niveau heeft men al heel wat gedaan om de gemeenschappen te helpen. Men heeft bijvoorbeeld de technologie aangeboden voor de callcenters, alsook het e-healthsysteem om op een georganiseerde manier te kunnen werken en het kader om die app te kunnen introduceren. Er is heel wat goede samenwerking tussen het federale niveau en de gemeenschappen, maar het is nog altijd aan ons om de keuzes te maken. Wat betreft de app zullen wij die keuze wel moeten maken. Welke app gaan wij gebruiken? Gaan we alsnog een app gebruiken? Wij gaan ook de mensen moeten rekruteren en opleiden. Hoe ver staat het daarmee?

Ik denk echt wel dat wij klaar moeten staan met onze strategie, wanneer de exitstrategie in werking treedt, zodat we absoluut onmiddellijk kunnen starten, aangezien contacttracing een zeer belangrijke voorwaarde is om het tot een succes te maken en ervoor te zorgen dat er zo weinig mogelijk, en liefst geen, opflakkingen van besmettingen komen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Testen, tracen, isoleren is een ketting die aan elkaar hangt. Om de veilige exit te kunnen realiseren, moet het aspect van tracing goed werken. De manier waarop we het klassiek doen, is via die 1200 medewerkers die personen die besmet zijn zullen contacteren om hun te vragen met wie ze in contact zijn geweest. We moeten er nu vooral voor zorgen dat die mensen zo snel mogelijk gerekruteerd kunnen worden, dat er een IT-platform op poten wordt gezet om die gegevens te verzamelen en dat een app dat verhaal kan versterken maar het niet vervangt.

We moeten ervoor zorgen dat tracing as such werkt en vooral inzetten op hetgeen ook in het buitenland functioneert, namelijk werken met mensen die de personen contacteren met wie men in contact is geweest. Dat is het belangrijkste. In Nederland heeft men de app met een maand uitgesteld. Zo'n app moet niet verplicht zijn, moet de privacy respecteren en open source zijn. Dat moeten we bekijken, maar dat blijkt, als we naar het buitenland kijken, veel minder eenvoudig dan dat op het eerste gezicht lijkt. Laat ons de zaak goed, gefaseerd aanpakken en dit nu zo snel mogelijk uitrollen. De app is geen vervanging van de gewone tracing maar een versterking ervan.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp-a): We zitten allemaal te wachten op het moment dat we op een veilige manier weer buiten mogen komen. Contacttracing, goed uitgelegd, zal altijd een onderdeel zijn van een exitstrategie. Als we daar de technologie mee voor kunnen inzetten, waarom niet? Dat moet natuurlijk onder een aantal voorwaarden: respect voor privacy, databescherming en open source.

Een tweede voorwaarde is een geïntegreerde aanpak. Ik hoor u dat graag zeggen, maar wat betekent dat concreet? Ik moet toegeven dat ik heel bang ben voor kafkaïaanse toestanden, met verschillende apps voor verschillende regio's of, nog erger, apps die op geen enkele manier met elkaar communiceren. Kunt u wat concreter zijn wat dat precies betekent?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ik ben heel blij dat we eindelijk overgaan tot contacttracing. We hebben daartoe op 10 maart voor het eerst opgeroepen en ook verschillende keren daarna, maar dat was niet mogelijk omdat er geen volk voor was. Ik ben heel blij dat er nu eindelijk wel volk voor wordt gezocht. *(Opmerkingen van Peter Van Rompuy)*

Experten hebben dat vanaf het begin gezegd. Ik heb dat hier proberen door te geven, maar men heeft altijd gezegd dat dat niet mogelijk was. Ik ben heel blij dat het vandaag eindelijk wel mogelijk is om die 1200 mensen te zoeken om het te gaan doen. De app kan nooit het menselijk werk vervangen, want een app zal niemand isoleren. Het is testen, opsporen en isoleren. Het testen gebeurt door mensen, het opsporen kan voor een deel door een app worden vervangen maar zal ook door mensen moeten gebeuren, en voor het isoleren is opnieuw contact nodig. Vergeet dus de mensen niet in het testen, opsporen en isoleren.

De voorzitter: De heer Muyters heeft het woord.

Philippe Muyters (N-VA): Contacttracing hangt samen met de vraag die ik heb gesteld aan minister Crevits over de heropstart van de economie. De app roept momenteel nog heel wat vragen op op het vlak van privacy. De Raad van Europa heeft daar een belangrijk kader rond gemaakt, maar dat is vandaag niet gegarandeerd.

Daarnaast is er het hele aspect van de valspolitieven. Als je bij de bakker bent geweest en positief bent maar er staat een scherm tussen, dan ben je misschien op minder dan anderhalve meter van die bakker geweest maar is hij daarom niet morgen positief. Die bakker zou dan in een quarantaine gezet worden zonder dat hij besmet is. Er moeten eerst antwoorden komen op de vragen met betrekking tot privacy en bereik, het niet verplichten en de valspolitieven. Ik zou vooral vragen om in te zetten op het vinden en opleiden van die 1200 contactopspoorders, zodat dit het belangrijkste aspect is in de contacttracing.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, het installeren van een overheidsapp op je smartphone die onder meer registreert met wie je contact hebt, kan je mijns inziens alleen afdwingen in dictaturen of landen waar burgers veel vertrouwen hebben in hun overheid. Uit allerlei enquêtes blijkt dat dat laatste in België niet het geval is. Ik hoop dat u dat eerste, een dictatuur, niet nastreeft. Ik zou willen suggereren dat u die app vergeet. Dat wordt een mislukking. Vlamingen zullen dat niet willen omdat ze het beschouwen als een te grote inbreuk op hun privacy.

Dus, wat het Vlaams Belang betreft: verlaat dat bigbrotherpad en focus op de echte bescherming van onze mensen, met name met voldoende mondklappers en massaal testen, gekoppeld aan quarantaine in geval van besmetting met het coronavirus.

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord. Nu hebt u, indien u wilt, zes minuten.

Minister Wouter Beke: Ik heb begrepen dat ook collega Crevits zich had vergist in het aantal minuten.

De voorzitter: Dat heeft niets te maken met vergissen.

Minister Wouter Beke: Nee, dat was ambitie.

De voorzitter: Dat is luisteren.

Minister Wouter Beke: Maar bij mij ook, maakt u zich geen zorgen.

Collega D'Haese, Vlaanderen heeft 'gecontacttracet' in de eerste fase. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

Nee, in de eerste fase hebben wij aan contacttracing gedaan. Op het ogenblik dat het aantal gevallen inderdaad dermate steeg, zijn we moeten overschakelen op een andere aanpak. Dat is één.

Twee, contacttracing blijft belangrijk. De Vlaamse overheid heeft niet de ambitie om een app te maken die u overal volgt. Die ambitie hebben wij niet. En uit de vergaderingen die ik met mijn collega's uit Wallonië en Brussel heb gevoerd, blijkt dat ook zij die ambitie niet hebben. We hebben allemaal dezelfde ambitie, namelijk: hoe kunnen we op een geïntegreerde manier samen komen tot de beste manier om aan de ene kant openheid te geven voor de mensen om terug naar school, terug aan het werk te kunnen gaan en, aan de andere kant, wanneer er risico's zijn, ervoor te zorgen dat er aanklampend kan worden gewerkt en

getest. Diegenen die negatief testen, kunnen dan verder naar school gaan of werken. Diegenen die positief testen, moeten dan het andere pad opgaan. Dat is eigenlijk de hele finaliteit.

De Vlaamse overheid zal – we zijn daar al mee bezig – initiatieven nemen om die mensen op te leiden. We zullen daar ook externe expertise voor inzetten. Wat dat platform betreft, zijn we van in het begin vragende partij geweest om dat op een geïntegreerde manier te doen, met de verschillende deelstaten en de federale overheid.

Collega Saeys, u zegt dat tracing een regionale bevoegdheid is. In de strikte zin van het woord is tracing inderdaad een regionale bevoegdheid. Dat klopt. Maar Philippe De Backer heeft op 21 maart een werkgroep geïnstalleerd, de Data Against Corona Taskforce. Daarin heeft hij gevraagd om te komen tot een geïntegreerd systeem, waarin hij zelf de leiding zou nemen. Op de ministeriële conferentie van maandag heeft Philippe De Backer gezegd: "Ik organiseer een overgangsgesprek. Wij zullen dat niet meer doen, wij zullen niet meer zorgen voor die geïntegreerde aanpak. We willen dat overdragen aan de regio's." Dit besluit kwam er omdat de oorspronkelijk geuite ambities rond de app niet meer konden worden gerealiseerd. Dat is op zich geen verwijt, het is ook in de andere landen zo. We moeten bekijken hoe we daar verder mee omgaan.

Maar het is wel belangrijk dat we verder kunnen samenwerken rond de geïntegreerde aanpak en dat platform. Het gaat hier over overheidsapps. Het gaat over bestaande apps, die bij u een 'alert' kunnen brengen. U kunt daar zelf over beschikken. Als u dat niet wilt, dan doet u dat niet. Als u zich daar wel comfortabel bij voelt, dan kan er een signaal komen. En dan is het aan u om daarrond het nodige te doen. We moeten samen bekijken hoe we dat verder kunnen uitrollen.

De voorzitter: U hebt nog tijd over.

Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Ik wil hier niet de discussie voeren of het nu een bevoegdheid is van de gemeenschappen of van de federale overheid. We moeten inderdaad samenwerken. Maar we willen alsmaar meer bevoegdheden en ik denk dat we onze bevoegdheden dan ook wel effectief zelf moeten opnemen. We worden goed gesteund door het federale niveau. Laat ons nu inderdaad geïntegreerd werken.

Voor mij is het vooral belangrijk dat er duidelijkheid komt in de communicatie, met een duidelijke strategie. Zo kunnen de mensen weten dat er bijvoorbeeld eerst vooral zal worden ingezet op die 1200 personen – blijkbaar geen medische, maar andere profielen – die vooral in callcenters zullen werken, en eventueel op een app, zoals ik het begrijp van u. Ik denk dat we vooral de duidelijkheid moeten hebben of die app er nu wel of niet komt. Daar is al zoveel discussie over geweest. Ik denk dat het wel belangrijk is om daar zeker duidelijkheid over te geven.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Freya Perdaens aan Benjamin Dalle, Vlaams minister van Brussel, Jeugd en Media, over de (mogelijke) annulatie van jeugdkampen, speelpleinwerking en andere vrijetijdsbesteding voor jongeren tijdens de zomer wegens de coronacrisis

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Minister, ik las afgelopen weekend op uw sociale media dat u een constructief overleg had met jeugdwerkingen en experts, en

dat deed mij plezier. Want dat soort constructief overleg is uiteraard in het belang van onze jeugdwerking, maar ook zeker van het welzijn van onze jongeren. Meer dan een maand zitten ze nu al in hun kot, en dat laat sporen na. De vooruitzichten van een zomer alleen, daar staan we beter nog niet bij stil.

Uw houding en uw standpunt daarin is ook al een tijdje duidelijk, en dat is om te wachten op het advies van de Veiligheidsraad. Als de scholen misschien voor het einde van het schooljaar weer zouden kunnen opengaan, waarom dan nu al speelpleinwerking en andere zomeractiviteiten annuleren?

Wel zien we dat het aantal bevragingen van lokale besturen en lokale jeugd- en sportdiensten om advies stijgt. Dat vertelt ons dat schepenen en burgemeesters dit soort beslissingen nu wel op tafel liggen hebben in de steden en gemeenten, om die annuleringen nu wel al door te voeren. Dat betekent dat uw oproep niet duidelijk werd gemaakt bij al deze lokale besturen.

Zoals ik het zie, komen hier heel wat terreinen samen. Er zijn ouders die deze zomer weer aan de slag moeten gaan – we zijn daarstraks al bezig geweest over de heropstart van onze economie. En voor heel veel tweeverdieners en alleenstaande ouders zijn die zomeractiviteiten van essentieel belang om een oplossing te hebben om werk en hun kinderen te kunnen combineren. Dat is dan de bevoegdheid van uw collega, de minister van Economie en Werk.

Tegelijkertijd is het een beslissing van de lokale besturen om voorbarig tot annulering over te gaan. En dat is dan weer iets voor uw collega van Binnenlands Bestuur.

Mijn vraag aan u is heel concreet. We kennen uw standpunt, maar hoe gaat u, bij voorkeur in samenwerking met uw collega's, de lokale besturen ervan overtuigen om effectief die beslissingen zo ver als mogelijk en haalbaar uit te stellen, om, indien het toch veilig zou zijn om deze zomer zomeractiviteiten te organiseren, die toch te kunnen laten doorgaan?

De voorzitter: Minister Dalle heeft het woord.

Minister Benjamin Dalle: Mevrouw Perdaens, dat is een heel belangrijke vraag voor bijna een miljoen Vlaamse kinderen die elke vakantie worden geconfronteerd met een prachtig aanbod aan jeugdactiviteiten en jeugdvakanties. Het is ook heel belangrijk voor tienduizenden vrijwilligers in Vlaanderen. En inderdaad, het is ook heel belangrijk voor ouders die daar voor een stuk op rekenen voor de opvang van hun kinderen.

Om dat goed voor te bereiden, hebben we binnen ons jeugdwerk een Taskforce Zomer ingericht, onder leiding van de Ambrassade. Er is betrokkenheid van alle actoren in het jeugdwerk. Ik denk aan Bataljong, ik denk aan de Vlaamse Dienst Speelpleinwerk, de jeugdbewegingen, de jeugdvakanties en nog vele andere partners. Zij hebben in dat verband ook bevragingen gericht aan de lokale besturen, maar ook aan hun eigen organisaties, om duidelijk te weten wat de situatie is, hoeveel kampen er precies zijn, waar die kampen plaatsvinden en met hoeveel mensen en dergelijke.

Ik heb inderdaad afgelopen zaterdag samen met onze Taskforce Zomer een vergadering gehad, met daarbij ook de heer Van Ranst, die de subwerkgroep van de Groep van Experts belast met de Exitstrategie (GEES) rond vrije tijd leidt, en twee vertegenwoordigers van de Franse Gemeenschap. Want we willen dat op een goede manier voorbereiden.

We hebben daar begrepen dat het voor virologen vandaag niet zo evident is om al definitief een uitspraak te doen over de zomer. Mochten zij nu worden

gedwongen om definitief uitsluitsel te geven, dan zou dat misschien negatief zijn voor de activiteiten. We willen op dat vlak ook niet de forcing voeren om snel een heel heldere beslissing te hebben.

Aan de andere kant willen de lokale besturen helderheid. En ik heb uiteraard al contact gehad met collega Somers en met collega Crevits. Ook het jeugdwerk verwacht die helderheid, heel concreet om hun activiteiten goed voor te bereiden, en om duidelijkheid te kunnen geven aan de ouders. Daarom verwachten zij eigenlijk tegen de derde week van mei helderheid, en we willen dat ook verder voorbereiden. Ik zie volgende week opnieuw professor Van Ranst, samen met de Taskforce Zomer, om te bekijken op welke manier dat kan gebeuren in veilige omstandigheden. Want Jeugdwerk wil dat uiteraard veilig doen, met respect voor de gezondheidsregels.

Met andere woorden: de oproep vandaag is geen overhaaste beslissing. Dat werd ook zo gecommuniceerd. Er zijn daarover ook contacten geweest met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG). We wachten dus af wat de Veiligheidsraad daar uiteindelijk over zal beslissen. We kijken daarvoor uit naar de derde week van mei.

De voorzitter: Mevrouw Perdaens heeft het woord.

Freya Perdaens (N-VA): Mag ik nog eens benadrukken dat die boodschap nog niet bij alle lokale besturen is doorgekomen? Het is zeker en vast nuttig dat daar extra op wordt ingezet. Het is heel belangrijk dat die beslissing, voor zover dat mogelijk is, tot de derde week van mei kan worden uitgesteld.

Het is evident dat u overleg pleegt met uw collega's van de Vlaamse Regering, maar we moeten ook over de taalgrens kijken. Een deel van onze zomerkampen gaat nu eenmaal door in de andere taalgemeenschappen. Minister, hebt u daar ook contact met uw collega's? Zullen zij bij hun lokale besturen proberen te verkrijgen dat de beslissing om over te gaan tot het annuleren van zomeractiviteiten of zomerkampen zo lang mogelijk wordt uitgesteld?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, nu al zien heel wat jeugdverenigingen hun werking gekortwiekt. Ze kunnen geen buitenspelwerking organiseren. Ze kunnen geen groepsactiviteiten organiseren. Die kampen zijn traditiegetrouw vaak een bekroning van een werkjaar. Samen met mijn collega wil ik daarom oproepen om nog niet te snel te beslissen, of toch zeker niet te snel tot annulering over te gaan. Uiteraard houden heel wat ouders voor de vakantieplanning rekening met de eventueel geplande zomerkampen of sportkampen van hun kinderen. Stel dus die beslissing om te annuleren zolang mogelijk uit, uiteraard in overeenstemming met alle veiligheidsvoorschriften, maar met het oog op de sociale contacten die in die leeftijd heel belangrijk zijn. Bekijk hoe u het laten doorgaan van die zomer- en jeugdkampen op een veilige manier kunt organiseren.

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, dank u voor het antwoord. We zijn blij dat we eventjes tijd kunnen kopen. Maar ondertussen moeten we ons natuurlijk samen met de jeugdsector voorbereiden op een mogelijk ander kampseizoen, als de vakantie op een andere manier moet worden georganiseerd en de vakantiecampen in het buitenland niet kunnen plaatsvinden. Daarom moeten heel wat jeugdverenigingen op zoek gaan naar tijdelijke kamplocaties en eventueel ook tenten.

Minister, wordt erover nagedacht hoe we ervoor kunnen zorgen dat er voldoende tenten zijn voor de kinderen en jongeren die eventueel op een andere plaats van een mooi zomerkamp kunnen genieten?

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Minister, alle lof voor het feit dat u daar zo dicht op zit en dat u daarover overleg pleegt. Het is inderdaad van belang – zelfs al moet het in veilige omstandigheden – dat we ervoor zorgen dat de jeugdkampen kunnen doorgaan. U hebt zelf geschetst hoe belangrijk ze zijn. Ze zijn belangrijk, niet enkel voor heel wat vrijwilligers en jongeren, maar ook voor mensen die actief zijn in de jeugdhulp en die uitkijken naar de zomerkampen en voor kwetsbare jongeren en mensen die niet de middelen hebben om, corona of geen corona, zelf naar het buitenland te trekken. Het is dus goed dat u toch nog wat tijd koopt.

Ik doe nog een kleine oproep, net zoals een aantal collega's hebben gedaan. We krijgen nogal wat vragen vanuit de lokale besturen. Het is dan ook misschien niet zo slecht dat u samen met minister Somers de timing die u hebt geschetst communiceert naar de lokale besturen, zodat zij daar rekening mee kunnen houden.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Uit ervaring weet ik dat voor heel veel kinderen en jongeren het jeugdkamp inderdaad het hoogtepunt is van de zomer. Het is voor veel kinderen een kans om te leren, maar natuurlijk ook om zich te amuseren. Laat ons eerlijk zijn, veel ouders zullen er inderdaad naar uitkijken dat hun kinderen eventjes ergens anders worden opgevangen na deze intense periode.

Ik begrijp dat dit allemaal niet gemakkelijk is. Ik heb goed begrepen dat u de lokale besturen en jeugdorganisaties adviseert om nog niets te annuleren, maar om wel voor te bereiden. In die zin kan ik mij alleen maar aansluiten bij de oproep om het zo lang mogelijk uit te stellen. Dat is lastig, maar we moeten er echt alles aan proberen te doen om het jeugdwerk deze vakantie toch te laten doorgaan.

Minister Benjamin Dalle: Dank u wel voor de bijkomende vragen.

Ik begin met de vraag naar de betrokkenheid van de Franse Gemeenschap. In dat overleg van zaterdag waren twee vertegenwoordigers van het kabinet van collega Valérie Glatigny aanwezig. Ik heb vandaag nog met haar gebeld. We zijn dus in zeer nauw contact. Zij heeft mij beloofd dat zij met collega Isabelle Weykmans van de Duitstalige Gemeenschap zou bellen om ervoor te zorgen dat ook daar overleg wordt gepleegd. We zijn daarover dus in bijzonder nauw contact. Die contacten verlopen goed en zijn gedragen aan de andere kant van de taalgrens.

Mevrouw Vandromme, wat de buitenlandse kampen betreft, denk ik dat het moeilijk is om daar geïsoleerd naar te kijken. Dat hangt ook samen met wat andere landen doen en uiteraard ook met wat de Nationale Veiligheidsraad zal beslissen over de buitenlandse vakanties. Maar het valt inderdaad niet uit te sluiten dat er ook een serieuze impact zal zijn, waardoor de binnenlandse vakanties misschien nog relevanter zullen worden.

De vraag naar tenten is heel terecht. Mijn administratie heeft een uitleendienst die eind vorig jaar is versterkt met een extra investering in digitalisering en in tenten en kampmateriaal. We bekijken samen met hen hoe we dat zo efficiënt mogelijk kunnen organiseren, zeker wanneer een aantal kampen op een ander moment of een andere locatie moeten plaatsvinden, in eigen land en in Vlaanderen.

Een aantal collega's hebben gewezen op het belang van een goede communicatie met de lokale besturen. Dat is effectief zeer terecht. Onze burgemeesters en lokale besturen willen ook graag helderheid. Wij proberen via verschillende kanalen met hen te communiceren, onder meer via Bataljong, dat het jeugdwerk van de lokale besturen ondersteunt, via de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) en via een aantal rechtstreekse contacten.

Het moment om dat nog eens extra in de verf te zetten is wanneer de Nationale Veiligheidsraad zich uitspreekt over deze kwestie. Ik vermoed bijvoorbeeld dat men daar vrijdag geen uitspraak ten gronde over zal doen, maar wel dat men zegt daar nog op terug te zullen komen. Het jeugdwerk kan dan vragen om daar tegen de derde week van mei op terug te komen. Het zou ook niet slecht zijn dat onze lokale besturen dat dan kunnen integreren in hun planning.

Mijnheer Rzoska, u hebt verwezen naar het feit dat dit niet alleen voor die 1 miljoen jongeren en kinderen belangrijk is, maar in het bijzonder ook voor die kwetsbare kinderen en jongeren. Dat is een zeer terecht aandachtspunt. Wanneer we vandaag extra voorzichtig zijn in ons overleg met het veld, dan is dat vooral omdat we omstandigheden willen creëren om die activiteiten te laten plaatsvinden, mits de nodige maatregelen om ervoor te zorgen dat veiligheid en gezondheid worden gerespecteerd.

Ik denk dat we al die bezorgdheden delen en we kijken dan ook uit naar de besluitvorming daarover binnen de Nationale Veiligheidsraad.

Freya Perdaens (N-VA): Dit soort van beslissingen is heel belangrijk omdat zij nauw verweven zijn met onder meer de heropstart van de economie en het welzijn van onze jongeren. Ik denk dat nu eens te meer opvalt hoe belangrijk het werk is van die jeugdorganisaties en welke impact dat heeft voor de jongeren.

De duidelijkheid waar u naar verwijst, is echt cruciaal. Ik ben heel blij dat uw standpunt onveranderd is. Toen ik daarnet de nieuwsflits zag passeren waarin wordt opgeroepen om burgemeesters meer beslissingen te laten nemen, sloeg de angst me om het hart, omdat dat in dit soort van situaties net nefast zou zijn. Men kan niet uitleggen dat de Chiro in de naburige gemeente open is en die in jouw dorp niet, omdat de burgemeester daar een andere beslissing heeft genomen. Het is dan ook heel belangrijk dat elke lokaal bestuur wacht met een advies tot de Nationale Veiligheidsraad effectief een beslissing heeft genomen, zodat er nadien niets moet worden herroepen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Chris Janssens aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, ICT en Facilitair Management, over het standpunt van de Vlaamse Regering met betrekking tot de exitstrategie voor de coronacrisis

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, ik wil het even hebben over die Nationale Veiligheidsraad en in het bijzonder over de communicatie en de exitstrategie.

Over de communicatie na die laatste veiligheidsraad kunnen we kort zijn, die was bijzonder pijnlijk. De ene dag mochten bezoekers in een woonzorgcentrum op bezoek, de andere dag dan weer niet. Doe-het-zelfwinkels en tuincentra mochten open, maar voor heel wat handelszaken was het onduidelijk tot welke categorie zij eigenlijk behoorden. Onduidelijkheid troef eigenlijk en erger nog, na de persconferentie verdwijnen de meeste politici achter de schermen en komen de

virologen ten tonele om die politieke beslissingen in allerlei nieuwsuitzendingen te duiden.

U zit dan tijdens die persconferentie een beetje in de schaduw van die ook al onzichtbare premier van een minderheidsregering en daarna verdwijnt u helemaal uit beeld. Daardoor worden terecht vragen gesteld zoals: waar is het politieke leiderschap? Waar is sterke Jan om de Vlaming doorheen deze crisis te leiden?

Komende vrijdag krijgt u daartoe een nieuwe kans, wanneer de Veiligheidsraad het zal hebben over de exitstrategie. We zijn het er allemaal over eens dat, als we niet met een economisch kerkhof geconfronteerd willen worden, we niet kunnen wachten op massale immuniteit of de ontwikkeling van een vaccin om over te gaan tot het heropstarten van de economie.

In een heel aantal andere landen zijn al exitstrategieën ontwikkeld en dus dreigt Vlaanderen terrein en werkgelegenheid te verliezen. Het is dus hoog tijd voor een duidelijk plan. Vanzelfsprekend is het een noodzakelijke premisse dat de economische activiteit veilig kan gebeuren, met afstandsregels, met beschermingsmateriaal en met snel testen wanneer er symptomen zijn, gekoppeld aan quarantaine bij besmetting.

Minister-president, welk standpunt zult u vrijdag op de Veiligheidsraad innemen namens de meer dan 6 miljoen Vlamingen over de exitstrategie en de weg uit deze lockdown? Daaraan gekoppeld – en wat mij betreft nog belangrijker –, kiest u voor een Vlaamse strategie of gaat u de economische relance in Vlaanderen mee laten bepalen door Wilmès en de PS?

De voorzitter: Minister-president Jambon heeft het woord.

Minister-president Jan Jambon: Mijnheer Janssens, ik zou u ook de vraag kunnen stellen: waar was u die avond? Ik denk dat ik ongeveer alle televisiestudio's en alle radiostudio's heb bezocht die avond. Ik kan die vraag dus naar u terugkaatsen, maar goed.

Wat de exitstrategie betreft, we zijn het er allemaal over eens dat het gemakkelijker, niet gemakkelijk, maar gemakkelijker is om op een bepaald moment in een soort van lockdown te gaan, dan om er daarna uit op te staan. Laat duidelijk zijn dat we voor de heropstart continu in contact zijn met de gezondheidsspecialisten die ons daarbij adviseren. Het laatste wat we willen meemaken, is maatregelen nemen die op de bewuste gezondheidscurve een averechts of negatief effect hebben. Laat duidelijk zijn dat de gezondheid van de burgers in heel die strategie vooropstaat. Dat is de eerste bekommernis.

Aan de andere kant zit de economie en hoeveel economische schade je kunt dragen. Dat is de hele tijd een afweging, maar ik zeg u heel duidelijk dat de gezondheid van de mensen daarbij vooropstaat.

De insteek vanuit Vlaanderen is dat we zo snel mogelijk zeker en vast de bedrijven moeten laten heropstarten, met natuurlijk ook weer de nodige maatregelen om de gezondheid van de werknemers te garanderen. Tot vandaag was het zo dat bedrijven die tot de essentiële sector behoorden, de 'physical distancing'-regels zoveel mogelijk moesten volgen, en waar dat niet mogelijk was, in persoonlijke beschermingsmiddelen te voorzien. Aan de andere kant had je de zogenaamde niet-essentiële bedrijven en die kunnen alleen opstarten als de 'physical distancing'-regels voor iedereen kunnen worden gegarandeerd.

Nu moeten we naar een fase waarin we het onderscheid tussen essentieel en niet-essentieel niet meer maken, waarin alle bedrijven terug moeten opstarten. De werknemers die niet aan de 'physical distancing'-regels kunnen voldoen,

moeten over de nodige beschermingsmaatregelen beschikken om toch hun job te kunnen doen, zonder hun gezondheid in gevaar te brengen.

Er is overleg met de sectoren en er is overleg met de werknemersbonden om dan te bepalen welke die specifieke beschermingsmaatregelen in de verschillende sectoren en in de verschillende types van jobs zijn. Verschillende bedrijven hebben al akkoorden tussen werkgevers en werknemers en zouden wat mij betreft kunnen opstarten.

De voorzitter: Minister-president, u hebt eigenlijk maar twee minuten, maar straks, als de anderen zijn tussengekomen, krijgt u meer spreektijd. U kreeg nu al een minuut extra.

De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Geen probleem. Als de minister-president een namiddag naar het Vlaams Parlement komt, dan mag hij wat mij betreft wat langer spreken over deze belangrijke exitstrategie.

De voorzitter: Ik moet voor iedere minister even streng zijn.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Misschien krijgen we dadelijk nog wat concretere informatie, minister-president. Het pad dat u nu aan het bewandelen bent, lijkt me oké. Ik zou toch ook van u willen weten of u, zeker wat onze Vlaamse bevoegdheden zoals Welzijn, Werk en Onderwijs betreft, wilt vasthouden aan die zogenaamd altijd moeilijk te vinden Belgische consensus of dat u daarbij Vlaamse paden zult bewandelen.

Een element zal zeker deel uitmaken van die exitstrategie: mondkmaskers. Je ziet dat intussen heel wat steden en gemeenten initiatieven nemen om die mondkmaskers te verdelen. Zo beland je in een situatie waarin de ene Vlaming, afhankelijk van zijn woonplaats en het initiatief dat zijn lokaal bestuur neemt, wel een mondkmasker zal hebben en de andere Vlaming niet. Ik denk dat de Vlaamse Regering deze willekeur niet mag tolereren. U moet het stuur zelf in handen nemen om ervoor te zorgen dat iedere Vlaming gelijkwaardig wordt behandeld in het kader van de volksgezondheid, onafhankelijk van zijn woonplaats.

Hoe zult u zorgen voor een uniforme aanpak, desnoods voor een groepsaankoop voor alle Vlaamse gemeenten, zodat de verdeling van de mondkmaskers voor iedere Vlaming gelijk kan verlopen?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): De eerste vraag van de heer Muyters ging over hetzelfde onderwerp: de opstartstrategie. Daar zal ik niet verder op ingaan, maar wel op een onderdeel van de vraag van de heer Janssens. U bent nu aanwezig op de Nationale Veiligheidsraad en dat was vroeger niet systematisch zo. Dat was wel eens eenmalig in de tijd van de aanslagen, maar nu bent u er systematisch bij. Dat is een goede zaak, mooi! Het is natuurlijk een beetje een magere aanwezigheid, en ik zeg daarmee natuurlijk niets over uw postuur. We zouden daar misschien iets sterker aanwezig mogen zijn en we zouden dat ook in de toekomst moeten verankeren. Dat is natuurlijk niet uw beslissing, minister-president, maar ik zou toch graag zien dat we daar werk van maken zodat de deelstaten in de toekomst in de Nationale Veiligheidsraad een betere verankering en sterkere aanwezigheid hebben.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Ik wilde kort ingaan op een element in uw antwoord, minister-president. Als bedrijven opnieuw opstarten en de physical distancing

niet gerespecteerd kan worden, dan moet er uiteraard beschermingsmateriaal worden voorzien. Ik wil toch oproepen om ervoor te zorgen dat de meest kwetsbaren in onze samenleving intussen ook beschermd blijven. Op dit ogenblik zijn er nog steeds grote tekorten aan beschermingsmateriaal in woonzorgcentra, instellingen voor personen met een handicap en andere instellingen. Let op dat we geen bedrijven opstarten die beschermingsmateriaal nodig hebben en dat materiaal op die manier weghalen bij onze woonzorgcentra en andere voorzieningen. Ik doe daarom een warme oproep om hiervoor te zorgen.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): Ik vrees dat het vrijdag onmogelijk zal zijn om iedereen tevreden te stellen, jammer genoeg. Iedereen zal dat willen, maar het zal onmogelijk zijn. De Nederlandse minister-president Rutte sprak zelfs over de duivelse dilemma's waarvoor hij stond. Je kunt onmogelijk alles in één keer opengooien en dan hopen dat er geen piek meer komt. Ik denk dat iedereen wel beseft dat ook de Federale Regering en de Belgische Nationale Veiligheidsraad vrijdag voor zulke moeilijke dilemma's zullen staan. Ze moeten de heropening met de veiligste manier waarop dat kan gebeuren verzoenen. Ik denk dat in heel die discussie de randvoorwaarden heel belangrijk zijn: ten eerste is er de beschikbaarheid van de hoeveelheid beschermingsmateriaal, ten tweede moet er een goede strategie voor 'testing and tracing' zijn, en ten derde moet iedereen zich met de nodige burgerzin aan de regels blijven houden. Het is niet omdat we heropenen, dat we een aantal regels over social distancing minder nauw moeten nemen. Meer nog: de mate waarin iedereen de regels die men zal uitrollen, zal respecteren, is bepalend voor het ritme waarin we de exit kunnen waarmaken.

Dat is een opdracht voor de Vlaamse Regering komende vrijdag. Het is geen gemakkelijke opdracht, want het gaat om moeilijke dilemma's, maar het wordt ook een opdracht voor elke burger om van die exitstrategie een succes te maken door zelf de regels te volgen. Hoe beter we dat doen, hoe sneller we het normale leven opnieuw kunnen hervatten.

Minister-president Jan Jambon: Zodra kan worden gegarandeerd dat werknemers waar nodig over het nodige beschermingsmateriaal kunnen beschikken, moet dit voor de bedrijven zo snel mogelijk gebeuren. Dan moeten we tot een gefaseerde aanpak komen.

Mijn insteek voor de vergadering van 24 april is dat we met het volledig plaatje naar buiten moeten komen. Als dat komende vrijdag niet lukt, moet dat de week nadien gebeuren. In dat volledig plaatje moeten we zeer precies zijn over het begin, maar we moeten wel het langetermijnperspectief vooropstellen. We zijn afhankelijk van de monitoring tijdens de beginfase. Dat kan natuurlijk een invloed hebben op de derde of vierde fase, ook met betrekking tot de timing.

Dat zal de aanpak zijn. We nemen tijdens de eerste fase een aantal maatregelen en dan monitoren we hoe die maatregelen zich tot de curve verhouden en welk effect die verschillende maatregelen op de curve hebben. In onze communicatie ten aanzien van de burgers en het bedrijfsleven moeten we stellen dat het mogelijk is dat we in een volgende fase zelfs een stapje terug moeten zetten indien we iets te voortvarend zijn. Geleerde mensen hebben ons deze week op de hoogte gesteld van de modellen die ons leren dat we met bepaalde maatregelen onder een bepaalde besmettingsgraad blijven. Dat zijn modellen. Het is goed op basis daarvan maatregelen te nemen, maar het is nog veel beter nadien te monitoren of die modellen effectief de confrontatie met de praktijk doorstaan.

Er komt een gefaseerde opdeling, maar niets is verworven en alles wordt opnieuw gemonitord. Indien we een aantal maatregelen nemen en het verrassend goed gaat met de curve, kunnen we op een bepaald moment zelfs iets meer

doen, maar er zal een continue monitoring zijn. Er komt heel precieze informatie over de beginfase en wat meer holistische informatie over de latere fases, zodat we dit altijd op basis van de monitoring kunnen bijsturen.

De concrete invulling van de fases zal net het onderwerp van de vergadering van de Nationale Veiligheidsraad zijn. We hebben Vlaamse standpunten. Ik zit alleen in de Nationale Veiligheidsraad, maar dat is een afwijking van de wet. Dat is een gunst of een werkmethode die de eerste minister heeft aangevat, maar ik moet eerlijk zeggen dat ik daar nog nooit ben vertrokken met zaken die ik zelf niet kan verdedigen. Daar wordt op een goede manier naar consensus gezocht. De wetenschappers zitten altijd in de zaal, zodat ze kunnen vragen om op te letten met bepaalde maatregelen. Over de communicatie kunnen we veel van gedachten wisselen. Daar zijn fouten gemaakt en dat moeten we proberen te vermijden, maar over de genomen maatregelen hebben de wetenschappers gezegd dat ze een gunstige invloed op de curve hebben.

De mondkmaskers, daar zijn we nog niet helemaal uit. De wetenschappers zijn er ook nog niet uit in welke omstandigheden het moet worden verplicht een mondkmasker te dragen, in welke omstandigheden dit aan te raden valt en in welke omstandigheden dit gewoon 'nice to have' is. Die duidelijkheid hebben we nodig om te kunnen beslissen in welke omstandigheden de mondkmaskers worden verplicht of aangeraden. Die beslissing zullen we dan natuurlijk nemen.

Ik onderschrijf dat het voor de Vlaamse Regering geen gemakkelijke opdracht is. We hebben natuurlijk geen enkel voorbeeld. Er zijn geen modellen waarop we ons kunnen baseren. Dit is een tamelijk unieke en langdurige crisis, met een redelijk hoge moeilijkheidsgraad.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister-president, ik wil namens het Vlaams Belang een aantal elementen meegeven die voor ons belangrijk zijn, tot slot, in het bepalen van die exitstrategie. Maak een gedetailleerd en doordacht stappenplan op basis van consistente beslissingen tot op sectorniveau, zodat elk bedrijf, elke sector weet waar hij aan toe is. Overleg voordien met alle sectoren en organisaties die de politieke beslissingen zullen moeten uitvoeren en communiceer nadien vooral helder. Laat die communicatie ook niet over aan wetenschappers: toon zelf de moed om Vlamingen te zeggen waar het op staat. Belangrijk ook, ten slotte: laat, wat ons betreft, de economische heropleving van Vlaanderen niet bepalen of mee bepalen door Wilmès en de PS. Kies voor een Vlaamse exitstrategie, op maat van Vlaanderen. U namens de Vlaamse Regering en wij hier in het Vlaams Parlement hebben de opdracht om de welvaart en het welzijn van de Vlamingen te beschermen, en dus wil ik u oproepen om meer dan ooit op dit moment een beleid te voeren dat in eerste instantie Vlaanderen en de Vlamingen ten bate komt.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, in naam van de diensten vraag ik om de vergadering te mogen schorsen tot 17 uur. Ik kan u meedelen dat er ondertussen al 79 leden zijn ingelogd in de digitale stemmingstool. U kunt misschien eens kijken wie van uw fractie zich nog moet aanmelden. Na de schorsing beginnen we redelijk snel met een stemming.

– De vergadering wordt geschorst om 16.44 uur.

– De vergadering wordt hervat om 17 uur.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Johan Deckmyn, Kristof Slagmulder, Frieda Verougstraete-Deschacht en Chris Janssens betreffende de strafbaarstelling van homoseksualiteit in de meeste moslimlanden – 174 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld – 226 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Voorstel tot aanvulling van de agenda

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft Wilfried Vandaele bij motie van orde een voorstel tot aanvulling van de agenda gedaan met het voorstel van resolutie van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld.

Bovendien is er een schriftelijk verzoek van de heren Johan Deckmyn en Kristof Slagmulder, mevrouw Frieda Verougstraete-Deschacht en de heer Chris Janssens van 5 maart 2020 om, samen met dat voorstel van resolutie, ook hun voorstel van resolutie betreffende de strafbaarstelling van homoseksualiteit in de meeste moslimlanden op de agenda van de plenaire vergadering te plaatsen.

Beide voorstellen van resolutie zijn in commissie samen behandeld.

Het voorstel van resolutie van Johan Deckmyn, Kristof Slagmulder, Frieda Verougstraete-Deschacht en Chris Janssens is in commissie verworpen.

Conform artikel 77, punt 5, van het Reglement van het Vlaams Parlement moeten wij ons zo dadelijk bij zitten en opstaan uitspreken over het aanvatten van de bespreking ervan.

Eerst behandelen we het voorstel tot aanvulling van de agenda met het voorstel van resolutie van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex.

Vraagt er iemand het woord, enkel en alleen over de reden waarom de agenda moet worden aangevuld? Dus niet over de inhoud.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, de collega's die dit hebben ingediend, zijn hier vandaag niet om de hoogdringendheid te bepleiten, dus ik zal dat maar doen. We weten dat de Vlaamse overheid, ook het Vlaams Parlement, een traditie heeft wat het opkomen voor de rechten van de holebi- en transgendergemeenschap betreft. Terwijl dit voorstel van resolutie werd voorbereid, kwamen er een paar zaken in de actualiteit. De heer Poetin vond dat er een verbod moest komen op het holebi-huwelijk, grondwettelijk verankerd. Heel recent ook liet de regering van Orbán weten het onmogelijk te willen maken voor transgenders om nog formeel van geslacht en naam te veranderen. Zeker dat laatste brengt deze thematiek toch wel weer heel sterk onder de aandacht, en dat is voor ons ook de reden voor de hoogdringendheid.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ik zie die hoogdringendheid in alle eerlijkheid niet. We zijn de voorbije weken in beperkte samenstelling in dit

parlement samengekomen in plenaire vergadering, en als we dan decreten behandelden, dan ging het over nooddecreten in het kader van de bestrijding van de coronacrisis.

Nu gaan we hier voorstellen van resolutie behandelen die al een hele weg hebben afgelegd in de commissie en waarvan ik überhaupt niet begrijp waarom dit vandaag met hoogdringendheid aan de agenda moet worden toegevoegd. Meer nog, ik begrijp zeker niet de manier waarop men dit probeert te organiseren in een tijd waarin men van alle oppositiepartijen enige flexibiliteit verwacht. Wij kregen vanochtend van de diensten een e-mail dat dit aan de agenda zal worden toegevoegd en dat het andere voorstel van resolutie, dat van mijn fractie, straks blijkbaar nog niet eens zal worden aanvaard om eraan toe te voegen. Dat vind ik nog meer bizar. *(Opmerkingen van de voorzitter)*

Voorzitter, we zullen er zo dadelijk toe komen. Dat wij in onze eigen fractie niet kunnen georganiseerd krijgen dat we de hoofdindieners van ons eigen voorstel van resolutie hierbij aanwezig kunnen hebben, dat we de woordvoerder van de commissie Buitenlandse Zaken hier niet aanwezig kunnen hebben, alleen maar door de manier waarop de meerderheid en de andere oppositiepartijen dit op de agenda hebben gezet, vind ik in deze tijden, waarin men ook van ons flexibiliteit verwacht, totaal oncollegiaal.

De voorzitter: Collega Janssens, er is natuurlijk wel een verschil. Wat collega Vandaele vraagt, is een aanvulling van de agenda. Het voorstel van uw fractie gaat erover of we de bespreking aanvatten, ja of neen. Dat zijn twee verschillende zaken.

Vraag nog iemand het woord? *(Neen)*

Vooraleer we overgaan tot de effectieve stemming of dit aan de agenda kan worden toegevoegd, stel ik voor dat we overgaan tot een teststemming, zoals we iedere keer doen.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers voeren een teststemming uit.

Collega's, er zijn 123 leden ingelogd, die ook alle 123 hebben gestemd. Aangezien deze test voor iedereen goed verlopen is, kunnen we nu overgaan tot de eigenlijke stemmingen.

Wij stemmen bij zitten en opstaan over het voorstel tot aanvulling van de agenda met het voorstel van resolutie van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Het voorstel tot aanvulling van de agenda is aangenomen. Dan stel ik voor dat het voorstel van resolutie van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld onmiddellijk wordt behandeld.

Is het parlement het daarmee eens? *(Instemming)*

Het incident is gesloten.

Nu behandelen we het al dan niet aanvatten van de bespreking van het voorstel van resolutie van Johan Deckmyn, Kristof Slagmulder, Frieda Verougstraete-Deschacht en Chris Janssens.

De heer Janssens heeft het woord over het al dan niet aanvatten van de bespreking, indien gewenst. Het moet niet.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, in alle eerlijkheid, het lijkt in de gebruiken van dit parlement een formaliteit te zijn dat, wanneer twee voorstellen van resolutie die hetzelfde onderwerp hebben en op hetzelfde moment behandeld zijn in de commissie en zowat gelijktijdig ter bespreking en ter stemming hebben voorgelegen in de commissie, in de plenaire vergadering van dit parlement dezelfde weg bewandeld wordt. Het lijkt een formaliteit dat we vandaag zowel de bespreking als de stemming over die twee voorstellen van resolutie zouden kunnen hebben.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Een kleine nuance die collega Janssens natuurlijk niet vermeldt, is dat zijn voorstel in de commissie is verworpen en het andere voorstel niet. Daarom hechten we er wel belang aan om het voorstel dat in de commissie is goedgekeurd, hier vandaag te behandelen.

De voorzitter: Collega's, wij stemmen bij zitten en opstaan over het al dan niet aanvatten van de bespreking van het voorstel van resolutie van Johan Deckmyn, Kristof Slagmulder, Frieda Verougstraete-Deschacht en Chris Janssens.

De volksvertegenwoordigers die de bespreking wensen aan te vatten, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die de bespreking niet wensen aan te vatten, drukken op 'Ik blijf zitten'.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

De bespreking wordt niet aangevat.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld – 226 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het voorstel van resolutie van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld.

De bespreking is geopend.

De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Heel kort, voorzitter, want de tekst spreekt voor zich. De hoofdindieners, Paul Van Miert, en de andere indieners zijn er vandaag niet om dat voorstel te verdedigen.

Vlaanderen heeft een traditie om op te komen voor de rechten van de holebi- en transgendergemeenschap. Ik denk dat het in onze aard ligt om alle vormen van aantasting van de grondrechten te veroordelen, zoals discriminatie, haatspraak, geweld, uiteraard ook tegenover de holebi- en transgendergemeenschap. Dit voorstel van resolutie gaat daarover. Wat ons betreft is het een heel algemeen, heel universeel voorstel van resolutie.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Voorzitter, collega's, nog een kleine aanvulling. De reden waarom het vandaag ook zo relevant is, is aangehaald. In tal van landen, ook Europese, wordt de bestrijding van het coronavirus misbruikt om rechten van de lgbtqi+-gemeenschap disproportioneel in te perken, wat indruist tegen de waarden waar wij in heel Europa, en zeker ook in Vlaanderen, voor staan. Daarom is dit het uitgelezen moment om dit voorstel van resolutie te lanceren.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Ik wil mij namens mevrouw Lambrecht aansluiten bij de woorden van de heer Vandaele. Wij zijn bijzonder blij dat over dit voorstel van resolutie vandaag kan worden gestemd. Met dit voorstel van resolutie van meerderheid en oppositie sturen we opnieuw het krachtige signaal dat voor Vlaanderen de rechten van de lgbtqi+-gemeenschap een fundamenteel onderdeel zijn van ons waardenkader en van ons buitenlands beleid. Dat is belangrijk, zeker op een moment dat bepaalde regimes zelfs in Europa het nodig vinden om deze coronacrisis te misbruiken om te tornen aan de rechten van holebi's. Dat vinden wij onaanvaardbaar.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, er lagen in de commissie dus twee voorstellen ter stemming voor: een voorstel van mijn fractie betreffende de strafbaarstelling van homoseksualiteit in de grote meerderheid van de moslimlanden, en een later ingediend voorstel van de andere fracties over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld.

Collega's, het voorstel van mijn fractie, dat eerder in de commissie werd toegelicht door mijn collega Johan Deckmyn, gaat uit van een aantal duidelijke bezorgdheden over de situatie van homo's in moslimlanden, waar volgens mijn fractie te weinig aandacht voor is. Het feit dat men dat hier vandaag in de plenaire vergadering alweer niet wil agenderen of bespreken, is daar het zoveelste bewijs van.

Het is ook geen toeval dat daar zo weinig aandacht voor is, want de situatie van homo's is nergens zo slecht als in de moslimwereld. Dit is een direct gevolg van de islamitische voorschriften, van de sharia, die de homofilie bestraft willen zien met de dood. Uiteraard is dat voor degenen die het niet willen horen een ongemakkelijke waarheid, voor al degenen die de islam willen voorstellen als een vreedzame ideologie die perfect inpasbaar is in onze westerse samenleving. Dat de barbaarse houding van de islam ten aanzien van homofilie nog steeds een taboe is bij de politieke elite, wordt overigens bewezen door de houding van de andere partijen naar aanleiding van ons initiatief. Als reactie op de Vlaams Belangresolutie tegen homohaar in moslimlanden, werd eerst door Groen, sp.a, de N-VA en CD&V een algemener voorstel van resolutie ingediend over alle discriminatie en haatzaaij ten aanzien van lgbtqi+-personen overal in de wereld, waarbij uiteraard de vis verdrongen werd en de precaire positie van homo's in de

islamlanden nauwelijks tot niet meer wordt benoemd, en waarna uiteraard de Vlaams Belangresolutie unisono in de commissie werd weggestemd.

Wel, dames en heren van de meerderheid en ook van de linkse oppositie: proficiat. De islam is daarmee professioneel weer eens politiek correct uit de wind gezet. Nochtans is de rol van de islam bij de criminalisering van homofilie onmiskenbaar. Ik citeer maar enkele cijfers in de hoop toch wel een deukje geslagen te krijgen in de politiek correcte verstarring. Een grote meerderheid van moslimlanden stelt homofilie strafbaar, onder meer alle Maghreblanden en alle landen van het Midden Oosten. De twaalf of dertien landen die momenteel de doodstraf op homoseksualiteit zetten, zijn allemaal islamitisch, streng islamitisch zelfs. In meerdere landen wordt zelfs de islamitische steniging opgelegd als straf voor homoseksualiteit. Hoe meer islam dus, hoe gevaarlijker de situatie voor homo's. Ook hier in Europa doet een hoop islamitische haatlectuur de ronde, waarin zelfs in onbedekte termen wordt opgeroepen tot het doden van homo's. Ik bespaar u de walgelijke citaten daarover.

Maar blijkbaar is dat nog altijd onvoldoende ernstig om de collega's van andere partijen, van de N-VA tot de PVDA, te overtuigen om een voorstel van resolutie dat hier specifiek aandacht voor vraagt, goed te keuren, laat staan om het te agenderen en te bespreken in de plenaire vergadering van het Vlaams Parlement.

Collega's, inzake het voorstel van resolutie dat jullie wel de moeite waard vinden om te agenderen, omdat het voldoende politiek correct is, zullen wij ons onthouden, uiteraard niet – dat mag nog wel eens benadrukt en duidelijk gemaakt worden – omdat onze fractie geen respect zou hebben voor de lichamelijke integriteit en het persoonlijke geluk van homo's in andere dan moslimlanden, integendeel zelfs, maar wel omdat ik niet verwacht dat een voorstel van resolutie het absoluut niet heeft over de ronduit schrijnende situatie van homo's in moslimlanden en over de islamitische voorschriften die daaraan ten grondslag liggen. Meer nog, het voorstel van resolutie heeft blijkbaar als belangrijkste bedoeling dit acute probleem onder de mat te vegen. Vandaar is dit voorstel van resolutie, dat straalt van politieke correctheid en de echte homohaar in de wereld niet eens bij naam wil noemen, niet de moeite waard om goed te keuren.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

Peter Van Rompuy (CD&V): We stellen vast dat een aantal regimes de volmachten of bijzondere machten die ze gekregen hebben of zich toegeëigend hebben, misbruiken om aan de rechten van holebi's te tornen. Of dat nu binnen Europa of buiten Europa is, of dat nu door autoritaire regimes, door fundamentalistische regimes of door populistische regimes gebeurt, maakt niet uit in dit voorstel van resolutie. We willen ons – en dat is ook dringend – met klem verzetten tegen het tornen aan de rechten van holebi's, waar ook ter wereld.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Collega's, we veroordelen alle vormen van haat en geweld.

Mijnheer Janssens, wat mij betreft was er geen enkel probleem om uw voorstel van resolutie hier te bespreken. Ik zal altijd vechten voor het democratisch recht van iedereen, maar mij ook nooit onthouden van het feit dat ik de ideeën die u ventileert, te allen prijze altijd en overal zal bestrijden. Het één staat los van het ander.

Wat betreft het voorstel van resolutie dat voorligt, is het geen geheim dat mijn fractie inzake de lgbtqi+-rechten altijd op de voorste rij heeft gestaan. Het zijn

voor ons grondrechten die fundamenteel en universeel zijn. Ze zijn veel te belangrijk om bij wijze van spreken als vanzelfsprekend te beschouwen.

Er was net een discussie over de hoogdringendheid. Verschillende leden hebben er al naar verwezen dat corona in het Hongarije van vandaag wordt aangegrepen om een niet-democratisch en een discriminerend beleid te voeren ten opzichte van transgenders om hun een aantal rechten te ontzeggen. Daarom lijkt de hoogdringendheid mij wel degelijk op haar plaats.

Dit is niet zomaar een vrijblijvend voorstel van resolutie. Er zitten wel degelijk een aantal sterke oproepen en opdrachten in aan de Vlaamse Regering. We hopen en gaan ervan uit dat dit voorstel straks wordt goedgekeurd, dat de minister-president en de Vlaamse Regering de opdracht ter harte nemen en dat recente evoluties – trouwens niet enkel in Hongarije, maar ook in Polen, waar men zelfs bepaalde zones wou vrijmaken voor mensen uit de lgbtqi+-groep – krachtig veroordeeld kunnen worden met steun van het parlement. Groen zal dit voorstel van resolutie dan ook volop steunen.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, het spreekt voor zich dat mijn fractie ook alle vormen van haat en geweld tegen holebi's en transgenders veroordeelt, maar er is wel iets vreemds aan de gang. Mijnheer Janssens, ik vraag me af of u wel eens met uw eigen fractie hebt gesproken over dit onderwerp. Hebt u al eens met uw eigen fractie daarover gesproken, want toen u begon over walgelijke uitspraken dacht ik even dat u ging beginnen over de uitspraken van Vlaams parlements lid Filip Brusselmans van het Vlaams Belang? Heel even dacht ik dat u ging beginnen over zijn uitspraak dat holebi's en transgenders altijd abnormaal zullen blijven, over zijn uitspraak dat geslachtsveranderingen van mensen die in het verkeerde lichaam zijn geboren, toegeven is aan het absurde. Ik dacht even dat u daarover zou beginnen, maar u hebt het natuurlijk liever over de moslims en vooral niet over uw grote vriend Viktor Orbán, die alle mogelijke rechten in Hongarije schendt. Dat heeft een naam, mijnheer Janssens, namelijk hypocrisie. Daarom hebben we gestemd tegen de agendering van uw voorstel van resolutie. We zullen wel het voorstel steunen dat de andere partijen hebben neergelegd.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ik doe toch een aantal opmerkelijke vaststellingen. In een land als België, dat er al een aantal jaren niet in slaagt om een voldoende democratische meerderheid op de been te krijgen om een regering te vormen, vindt men het blijkbaar nodig om andere landen, die wél gedragen worden door een grote democratische meerderheid, met de vinger te wijzen en de les te spellen. Steek eerst eens de hand in eigen boezem, al die partijen die er niet eens in slagen om in dit land een fatsoenlijke regering op de been te krijgen. Probeer dat misschien eerst, voordat u andere landen democratische lessen geeft.

Ik hoor dat men in een aantal landen blijkbaar volmachten misbruikt om rechten van homo's te beknotten. Wel, in de islamitische wereld bestaan dergelijke volmachten ook. Alleen noemt men het daar de sharia. Volgens de sharia is homofilie strafbaar en mogen homo's worden gestenigd. En in twaalf à dertien landen staat er zelfs de doodstraf op homoseksualiteit. Maar blijkbaar is dat, voor al deze mensen die het zogenaamd willen opnemen voor alle holebi's in heel Europa, niet voldoende om in hun voorstel van resolutie op te nemen dat ook en in het bijzonder haat tegenover homo's in de moslimwereld moet worden bestraft. Als je het dan over hypocrisie wilt hebben, denk ik dat dat niet alleen een toonbeeld is van de hypocrisie van deze partijen, maar vooral van het politiek

correcte dwangdenken ten aanzien van de islam en zeker ook ten aanzien van de houding van de islam tegenover homofilie.

De voorzitter: De heer Schiltz heeft het woord.

Willem-Frederik Schiltz (Open Vld): Mijnheer Janssens, ik vind het heel vreemd dat u in het Vlaams Parlement verwijst naar het federale niveau. Ik dacht dat u stond op uw Vlaamse autonomie, die wij hier ten volle invullen, onder andere met dit voorstel van resolutie.

Ten tweede moet u mij misschien eens aanduiden welke wetten of resoluties er in het federaal parlement zijn aangenomen die niet met een meerderheid zijn goedgekeurd. Wacht, even denken ... Nee, ik vind er geen. Of hebben wij volmachten gegeven, zonder democratische meerderheid, zonder controle, aan die regering – inderdaad een minderheidsregering – om resoluties aan te nemen of demarches te doen naar andere landen? Even denken ... Nee, die zijn er ook niet. Die volmachten zijn enkel gegeven – en die minderheidsregering werkt – om de coronacrisis te bestrijden. Dus, mijnheer Janssens, ik denk niet dat de lgbtqi-gemeenschap gediend is met dit soort gebakkelei.

Iets anders is dat u natuurlijk permanent probeert om een demarche ter vrijwaring van universele rechten, van fundamentele rechten en vrijheden, te misbruiken om bepaalde groepen net op basis van die rechten te stigmatiseren. Dat doen wij niet. Alles wat u hebt aangehaald, zit vervat in dit voorstel van resolutie, zonder bepaalde groepen eruit te halen. Wij doen dus wat u vraagt, maar wij doen het beter en wij doen meer. Voilà.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Ik wil misschien wel de collega's die het niet eens waren met het bespreken van het voorstel van resolutie, eraan herinneren dat we volop bezig zijn.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, het is een noodzaak in het Vlaams Parlement om ook over resoluties die ongemakkelijke waarheden verkondigen, het debat te kunnen aangaan.

De voorzitter: Ik geef u toch het woord?

Chris Janssens (Vlaams Belang): Waarvoor dank.

Mijnheer Schiltz, waarvoor dan blijkbaar in elk geval toch geen meerderheid wordt gevonden, niet eens in het federaal parlement, maar hier in het Vlaams Parlement, is om een voorstel van resolutie goed te keuren dat de haat ten aanzien van homo's, de doodstraf voor homo's en het stenigen van homo's in de moslimwereld veroordeelt. Daar vindt u blijkbaar niet voldoende collega's voor.

En als u het dan wilt hebben over mensenrechten: hebt u al eens bekeken hoe de mensenrechten er in de islamitische wereld uitzien? Denkt u dat men daar debatten voert over de integriteit van de homo's? Neen. En u hebt niet eens de moed om u daarover uit te spreken in dit Vlaams Parlement. Dat is echt het toonbeeld van hypocrisie en politiek correct dwangdenken.

Jos D'Haese (PVDA): Mijnheer Janssens, u hebt het punt over de hypocrisie een beetje gemist. De hypocrisie is dat er in uw partij en in uw fractie in dit parlement mensen zijn die bijzonder expliciete uitspraken hebben gedaan. U zegt dat dat niet waar is. Misschien wilt u dat zelfs ontkennen. Fantastisch. Ze hebben bijzonder expliciete uitspraken gedaan tegen holebi's en tegen transgenders.

En heel dit debat herinnert mij een klein beetje aan een interview met uw partijgenoot Dominiek Sneepe. Zij zei een beetje hetzelfde als u hier: haar partij heeft

niets tegen holebi's, maar de islam wel. Dus jullie zijn niet het probleem, maar wel de islam. En twee seconden later zei ze dat ze vond dat homo's, lesbiennes en biseksuele mensen geen kinderen zouden mogen adopteren.

Wel, dat is exact wat hier gebeurt. Jullie gebruiken dat als stok om mee te slaan. Maar het grote probleem zit in uw eigen fractie zelf, mijnheer Janssens. En u weigert zelfs om daarop te antwoorden. Dat is wat hypocrisie betekent, mijnheer Janssens.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Voorzitter, ik heb nog nooit iemand in mijn fractie gehoord die homofilie strafbaar wil laten stellen, of daartoe wil oproepen. Ik heb nog nooit iemand in mijn fractie horen oproepen om homo's te stenigen. En ik heb nog nooit iemand uit mijn fractie of waar dan ook in mijn partij horen oproepen om de doodstraf voor homo's in te voeren.

Dus als u het over hypocrisie wilt hebben, collega D'Haese, kijk dan misschien eerst eens naar hoe het staat met de homorechten in de communistische wereld, en kom dan nog eens terug naar het Vlaams Parlement. In elk geval tonen wij geen hypocrisie wanneer het gaat om het vrijwaren van rechten en de persoonlijke integriteit van homo's hier in Vlaanderen, in Europa en de rest van de wereld. Wij hebben tenminste de moed om niet alleen te spreken over regimes waar men het zogenaamd niet mee eens is, zoals Polen of Hongarije. De eigen electorale islamitische achterban, die durft men niet met de vinger te wijzen. Heb dan tenminste de moed om niet alleen het debat aan te gaan over een resolutie die gaat over homofilie en haat ten aanzien van homo's in de moslimwereld. Heb dan ook de moed om erover te stemmen en ze goed te keuren.

Jos D'Haese (PVDA): Als het over moed gaat, laat ons dan de moed hebben om de problematische situaties in onze eigen fractie te beantwoorden vooraleer we de hele wereld rondgaan. Dat zou jullie sieren, maar dat doen jullie niet.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie houden.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Mieke Schauvliege, Annick Lambrecht, Johan Danen en Els Robeyns over het beschikbaar stellen van meer ruimte voor fietsers en wandelaars in de periode dat de COVID-19-maatregelen van kracht zijn – 272 (2019-2020) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, vanmiddag heeft de heer Björn Rzoska bij motie van orde een voorstel tot spoedbehandeling gedaan van het voorstel van resolutie van Mieke Schauvliege, Annick Lambrecht, Johan Danen en Els Robeyns over het beschikbaar stellen van meer ruimte voor fietsers en wandelaars in de periode dat de COVID-19-maatregelen van kracht zijn.

De heer Rzoska heeft het woord, enkel over de spoedbehandeling.

Björn Rzoska (Groen): Ja, voorzitter, ik zal het nu enkel hebben over de spoedbehandeling.

Ik denk dat iedereen de afgelopen weken heeft gezien dat heel wat mensen zich wel degelijk houden aan de spelregels die zijn afgesproken rond corona, maar dat er af en toe toch ook wat druk zit op publieke ruimten, zeker op het moment dat

goed weer zich aankondigt. Heel wat mensen die niet over veel ruimte beschikken, die op een appartement wonen of die in een bescheiden woning wonen, maken nogal fel gebruik van die open ruimte, en dan worden er regelmatig vragen gesteld over of dit nog wel conform de opgelegde spelregels is.

Wat we nu zien, en vandaar ook de hoogdringendheid, is dat een aantal steden en gemeenten zelf aan het zoeken zijn om daar voor een stuk aan tegemoet te komen. Want zij beseffen dat het, zeker in grote steden, niet zo evident is voor gezinnen, voor kinderen en voor mensen die alleen zijn, om de eigen woonst op geen enkele manier te verlaten, en geen gebruik te maken van de open ruimte.

We zien bijvoorbeeld een aantal initiatieven in Brussel, waarbij de Brusselse Hoofdstedelijke Regering gemeenten oproept om daar voor een stuk aan tegemoet te komen, en dat gebeurt ook. We zien een aantal Vlaamse steden en gemeenten die hetzelfde aan het doen zijn. Wij stemmen hier elke week over nooddecreten, in het kader van de coronacrisis. Volgens ons lijkt het op dit moment, gezien de hoogdringende situatie, noodzakelijk dat we hier met de Vlaamse Regering een kader neerleggen. Zo zetten we ook de lokale besturen die onder onze voogdij vallen mee op weg om die publieke ruimtes ter beschikking te stellen.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

Wilfried Vandaele (N-VA): Voorzitter, niemand zal ontkennen dat het thema van de nabije natuur een heel belangrijk thema is, en inderdaad zeer actueel. U wijst terecht op de rol van de lokale besturen om de regie te voeren.

Nu, het thema is vanochtend aan bod gekomen in de commissie Leefmilieu, en de minister heeft daar ook al een aantal toezeggingen gedaan, en verklaringen gegeven bij een aantal van de onderdelen van dit verhaal. Het is wat ons betreft een redelijk complex verhaal, en daarom zouden we dat ook liever in de commissie behandelen, waar er meer ruimte is om met elkaar van gedachten te wisselen. Dit gaat volgens ons wat te snel, dit moeten we niet in de gauwte erdoor duwen. Dat vergt toch enige overweging en enige afweging.

De voorzitter: De heer Rzoska heeft het woord.

Björn Rzoska (Groen): Mijnheer Vandaele, dat is een beetje een vreemde redenering. De situatie doet zich vandaag voor. En we zijn ook niet vandaag in die situatie terechtgekomen. We zitten daar straks vijf weken in. Er is goed weer aangekondigd. We hebben de problemen gezien in de paasvakantie en er komen nog enkele goede weken aan. De mensen moeten al verplicht tot en met 3 mei die spelregels volgen. Dan begrijp ik niet dat u nu, na alle nooddecreten die wij de afgelopen weken hebben goedgekeurd, zegt dat u dit nog eens wilt bekijken in een commissie. Het probleem is urgent. Het stelt zich vandaag. Je ziet heel wat lokale besturen nadenken over wat ze kunnen doen. Dan moeten zij kunnen rekenen op een Vlaamse Regering en een Vlaams Parlement om dat mee mogelijk te maken.

Wilfried Vandaele (N-VA): Collega, u zegt het zelf: de lokale besturen zijn hiermee al aan de slag. Zij zijn ook uitstekend geplaatst om dingen te doen en om in overleg te gaan met overheden en eigenaars die terreinen hebben.

Met betrekking tot de terreinen die in eigendom zijn van de Vlaamse overheid, denk ik dat het probleem niet zo groot is. Ik heb minister Demir vanmorgen gehoord en zij heeft daar zeker oor naar. Het zijn niet alleen terreinen van het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) maar ook van het Departement Mobiliteit en Openbare Werken (MOW). In een aantal omstandigheden kunnen die misschien worden opengesteld.

Een tweede onderdeel – en, collega, u haalt het aan in uw resolutie – zijn de privé-eigendommen. Daar is wel wat meer afweging nodig om daarmee aan de slag te gaan.

Voorzitter, dit lijkt mij te ingewikkeld om hier vandaag te behandelen. Daarom vragen wij om het te behandelen in de commissie.

Björn Rzoska (Groen): Voorzitter, ik probeer de heer Vandaele toch nog een laatste keer te overtuigen.

Mijnheer Vandaele, u hebt gelijk: er zijn een aantal gebieden van het ANB, maar tegelijkertijd heerst er op dit moment droogte en zullen er waarschijnlijk bepaalde natuurgebieden worden afgesloten vanwege het brandgevaar. Dat hadden we deze week al. En wat betreft die privéterreinen moet u niet overdrijven, vind ik. Wij vragen aan de Vlaamse Regering om in gesprek te gaan met private eigenaars. Wij leggen niets op, maar het zou goed zijn dat er een dialoog is, omdat heel wat mensen vandaag op zoek zijn naar een klein beetje groen in de buurt. Niet enkel in grote steden, maar ook in kleinere steden en gemeenten zie je dat heel wat lokale besturen een druk op de open ruimte voelen. Ik dacht dat de Vlaamse Regering toch ook wel zou meehelpen om voor de lokale besturen een kader aan te reiken, ze daarin te ondersteunen en te stimuleren. Het lijkt mij echt geen overbodige luxe, met wat ons nog een aantal weken te wachten staat, om dit vandaag te doen.

Wij hadden het voorstel van resolutie op voorhand naar iedereen doorgestuurd. Wij waren bereid om daarover overleg te plegen. U zegt dat we dit in de commissie gaan behandelen, maar dan zijn we weer een paar weken verder. Het probleem stelt zich vandaag, nu.

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (sp.a): Ik treed collega Rzoska bij. Ook voor ons is het hoogdringend dat mensen meer ruimte krijgen om op een veilige manier buiten te kunnen komen. Het leek ons dan ook goed dat het Vlaams Parlement vandaag een duidelijk signaal zou uitsturen naar de Vlaamse Regering om daar hoogdringend werk van te maken. Wij hopen op het voortschrijdend inzicht van de meerderheid.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

Wij stemmen bij zitten en opstaan over het voorstel tot spoedbehandeling.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel wensen aan te nemen, drukken op 'Ik sta op'.

De volksvertegenwoordigers die het voorstel niet wensen aan te nemen, drukken op 'Ik blijf zitten'.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Het voorstel tot spoedbehandeling is niet aangenomen. Derhalve blijft het voorstel van resolutie van Mieke Schauvliege, Annick Lambrecht, Johan Danen en Els Robeyns over het beschikbaar stellen van meer ruimte voor fietsers en wandelaars in de periode dat de COVID-19-maatregelen van kracht zijn, naar de Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening en Energie verwezen.

Het incident is gesloten.

VOORSTEL VAN RESOLUTIE van Paul Van Miert, Annick Lambrecht, Orry Van de Wauwer, Stephanie D'Hose en Stijn Bex over het veroordelen en bestrijden van openbare discriminatie en haatzaaiende uitlatingen ten aanzien van lgbtqi+-personen in de Europese Unie en in de wereld – 226 (2019-2020) – Nrs. 1 en 2

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het voorstel van resolutie.

U krijgt hiervoor zestig seconden de tijd.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

120 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
98 leden hebben ja geantwoord;
22 leden hebben zich onthouden.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het voorstel van resolutie aan. De resolutie zal aan de Vlaamse Regering worden overgezonden.

Mijnheer Janssens, u hebt uw reden voor onthouding daarnet al duidelijk gemaakt. Volstaat dat? (*Instemming van Chris Janssens*)

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 29 april 2020 om 14 uur.

Ik verwacht de leden van het Uitgebreid Bureau om 18 uur in de Antoon Van Dyckzaal.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.43 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Lode Ceyskens, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Carmen Ryheul, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slotmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van Cauter, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhove, Steven Vandepuut, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Suzy Wouters

Afwezig met kennisgeving

Sihame El Kaouakibi: familieverplichtingen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr.1:

JA-stemmen:

Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Stephanie D'Hose, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Tom De Meester, Annick De Ridder, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Jos Lantmeeters, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Gustaaf Pelckmans, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Carina Van

Cauter, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Paul Van Miert, Vincent Van Peteghem, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez

ONTHOUDINGEN:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Carmen Ryheul, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Sloopmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Wim Verheyden, Suzy Wouters